

DARBININKAS

Vol. LVIII Nr. 47

Penktadienis - Friday
Lapkritis - November 23, 1973

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

Savaitės
įvykiai
XI. 12-19

PABALTIEČIŲ DELEGACIJA PAS KANADOS MINISTERIŲ PIRMININKĄ

— Naftos klausimas buvo svarbiausias amerikiečiams, europiečiams, japonams. Jo sprendimas susijęs su Izraelio-Arabų taikos derybomis. Prie jų dar neprieita, tai ir naftos klausimas per savaitę tik labiau ėmė skaldyti amerikiečių opinią, ardyti vienybę tarp Amerikos ir Europos, stumti į katastrofą Japoniją.

— Antras savaitės įvykis — prezidento Nixono iniciatyva kalbėtis su Kongreso nariais, redaktoriams, visuomene, aiškinti Watergate ir kt. klausimus, kad atgautų opinijos pasitikėjimą ir išvengtų Kongreso rengiamo nepasitikėjimo.

— Trečias mažiau dėmesio patraukęs įvykis — valstybės sekretoriaus Kissingerio kelionės į Kiniją, Japoniją ir Koreją.

— Mažiau pastebėta, nes jau "įprasta", penktadienį Skylab trečios astronautų grupės kelionė 84 dienoms.

Arabų ginklas paveikė kėsnis už atominę bombą

Atominė bombom didžiosios valstybės ginkluojasi ir viena kita gąsdina. Naftos ginklu mažosios arabų valstybės ėmė varyti į ožio ragą didžiąsias: Ameriką, dar labiau Europą, o labiausiai Japoniją.

Amerikoje naftos ginklas pirmiausia suskaldė viešąją opinią.

Šauksmas prieš arabų "šantažą":

Gerai, kad arabai naftos neduoda. Priprasim prie kuklesnio gyvenimo. Išmoksime tenkintis tuo, ką savo krašte pagaminam. Toks buvo pirmas šauksmas opiniškai sudaryti (James Reston, NYT). Į tai skatino ir prezidentas Nixonas, ragindamas išsiversti savais resursais, iki jie bus padidinti. O padidinti žadėjo per kelis metus: Aliaskos naftą, atominę energiją.

Kai kurie spaudoje ragino greičiau tartis su Sovietais ir gauti energijos iš jų. Kai kurie skatino skelbti naftą tarpusavio priklausomybės objektu ir nacionalizuoti iš arabų.

Tai vis šauksmai tų, kurie šimtu procentų remia Izraelio pusę konflikte su arabais. B'nai B'rith nuo lapkričio 18 pradėjo propagandą prieš "arabų šantažą" ir prieš jų norą diktuoti J.V. vyriausybei užsienio politiką". Siūlė sulaukyti Amerikos eksportą į arabų kraštus. O Amerika yra pagrindinis arabų aprūpintojas javais: 1972-73 pardavė už 412.7 milijonus.

Si opinijos pusė garsesnė, nes jos įtakoje yra informacijos priemonės. Bet tie patys Izraelio šalininkai informuoja ir apie kitą pusę.

Už santykių gerinimą su arabais:

Anti-Defamation League, B'nai B'rith padalinys, patikrino 50 plačiausiai skaitomų laikraščių informaciją ir rado: 34 smerkė arabus, 14 buvo neutralūs.

NYT pranešimu, Atlantic Reachfield Company pirmininkas R. O. Anderson viešoje kalboje aiškino, kad naftos sumažėjimas turės daug didesnės reikšmės, nei apie tai kalbama. Sumažės gamyba, nes gamyba suvartoja 70 proc. visos energijos. Sumažinus gamybą, 7-8 milijonai pasijus be darbo. Ir tai įvyks per 4 mėnesius, jei nebus reikalas su arabais sutvarkytas dėl naftos. Reikalavo, kad Amerika keistų savo politiką su arabais.

"Šeši pabaltiečių atstovai 1973 spalio 23 buvo priimti Kanados ministerio pirmininko P. E. Trudeau, užsienio reikalų ministro M. Sharp ir daugiakultūrinių reikalų ministro S. Haidasz. Priėmė dalyvavo ir premjero principinis sekretorius M. O'Connell (buvęs darbo ministeris). Priėmimas įvyko Ottawoje, premjero kabinete Parlamento Rūmuose.

Pabaltiečiams atstovavo Baltų federacijos Kanadoje ir Latvių krašto valdybos pirmininkas T. Kronbergs ir atstovas V. Liepinš, Estų krašto valdybos pirmininkas H. Lupp ir atstovas G. Kahar, K. L. B. krašto valdybos pirmininkas Eug. Čuplinskas ir vicepirmininkas J. R. Simanavičius.

Daudžiausia kalbėtasi klausimais, susijusiais su dabar vykstančia Europos saugumo konferencija ir Kanados valdžios pažiūra į Pabaltijo valstybių okupaciją. Ministeris pirmininkas labai aktyviai domėjosi Pabaltijo problemomis, delegacijos pristatytus klausimus nuodugniai diskutavo, reikalui esant talkon pasikviesdamas užsienio reikalų ministerį.

Delegacija buvo užtikrinta,

Pentagonas pranešė, kad kariuomenės reikalavimai lig šiol pusę jos vartojamo gazolino buvo iš arabų pasaulio. Kariuomenė suvartoja diena 650,000 barelių (barelis lygus 42 galonai). Taigi pusę to kiekio teks gauti iš Amerikos laivams, kurie yra Viduržemio jūroje ar Indijos vandenynė.

Naujoji Anglija numato, kad dėl degalų stokos bedarbių skaičius 1974 pakils iki 8 proc.

Diskusija dėl "moralės":

Anti-Defamation League konstatavo: "Kai Amerika gabe no oru paramą Izraeliui, 24 laikraščiai tam pritarė, iki 24 tylėjo. Tylejo "tuo metu, kai Izraelis buvo mirtiname pavojuje ir jo priešai arabai masiškai buvo ginkluojami iš Maskvos". Lyga piktnosiai tais neutraliais, kurie nepasmerkė arabų užpuolimo jau vien "moraliniais sumetimais".

Ir dėl "moralės" yra kita pusė. Dan Lyons, S.J. (Twin Circle, lapkrič. 16) sugretino tuos, kurie reišė balsus dėl Vietnamo ir dėl Izraelio: "Tie kongresmenai, dvasininkai ir kiti, kurie priešinosi Pietų Vietnamo pagalbai, dabar pritaria, kad parama būtų siunčiama Izraeliui. Jiem lengviau karą suprasti, kadangi Izraelis turi daug palankesnę spaudą šiame krašte".

"Net paskutinių metų pacifistai dabar yra kaip vanagai". "Mes turim derėtis dėl karo baigimo", jie sakydavo. Dabar jie sako, kad derybos nieko nepadedą, nes Egiptas nenori proto paklausti. Nors to nenorėjo ir Hanoi, iki Haipongo uostas buvo užblokuotas".

"Tegul tos tautos pačios savo karo reikalus tvarko", jie sakydavo. Bet dabar jie mum sako, kad tai nepadedą, nes Maskva duoda perdaug paramos antrai pusei (lygiai kaip ji tai davė S. Vietnamui).

"Sustabdykime bombardavimą", jie sakydavo. Dabar jie sako, kad tai nepadedą, nes "antroji pusė tepripažįsta tik jėgą" (ir vėl: taip kaip Hanoi).

"Jie kartodavo popiežiaus Pauliaus linkėjimą "war never again". Dabar jie nebeaiškina tų žodžių prasme, kad užpultasis turi pasiduoti. Jie kartojio popiežiaus Jono žodžius: "Niekio ne-

kad Kanada nesutiks su jokių valstybinių sienų Europoje legalizavimu, kad ir toliau laikysis Pabaltijo aneksacijos nepripažinimo politikos. Kadangi Europos saugumo konferencijos nutarimai turi būti vienu balsu priimti ir kadangi ir daugiau valstybių šiais klausimais tikriausiai turi vienodą nuomonę su Kanada, nėra galimybės, kad

esamos de facto sienos būtų legalizuotos.

Nors priėmimui buvo numatyta 45 min., jis užtruko pusantros valandos. Lietuvių atstovai priėmimo dalyviams įteikė po naująją B. Kaslo knygą "USSR — German Aggression against Lithuania" su atitinkamais įrašais". (Elta)



Kanados baltiečių delegacija pas ministerį pirmininką spalio 23 Ottawoje. Iš kairės: estų tarybos politinės komisijos pirm. G. Kahar, daugiakultūrinių reikalų min. dr. St. Haidasz, užsienio reikalų min. M. Sharp, latvių federacijos politinės komisijos pirm. V. Liepinš, estų reikalų min. P. E. Trudeau, KLB krašto valdybos ir baltiečių federacijos vicepirm. J.R. Simanavičius, KLB krašto valdybos pirm. inž. E. Čuplinskas.

LIETUVA SPAUDOJE:

(Santrauka informacijų, kurios buvo amerikiečių spaudoje, pasiekusioje redakciją)

The Evangelist, Albany vyskupijos laikraštis, (gautas A.J. R. dėka) rugpjūčio 9 pirmame puslapyje buvo paskelbęs redaktoriaus pavaduotojo James Breig informaciją iš pasikalbėjimo su lankiusia Lietuva.

Pasikalbėjimas nukreiptas labiausiai į Bažnyčios padėtį Lietuvoje. "Pereitais metais mirė 31 kunigas, įšventinti tik 6". Bažnyčios spaudžiamos mokesčiais. Už jas turi mokėti parapiečiai nuomą valdžiai, kuri laiko bažnyčias savo nuosavybe. Parapija, kurioje yra du ar trys šimtai tikinčiųjų, turi mokėti metam 1,400-2,000 dol., o uždarbiai esą maži — mokytojas gaus apie 150 dol. mėnesiui. Papildomai dar turi mokėti už klebono gyvenamąją kampaną, už kapines, už elektrą ir kt. Ir tas mokeskis yra iki 6 kartų didesnis, nei moka privatus butas.

Priminė rezistencija reiškini. Vienas toks — Simo Kudirkos bėgimas ir jo išdavimas iš Amerikos laivo. Primintas Kudirkos pareiškimas teisme: "Aš nelaikau Rusijos savo tėvyne. Aš esu katalikas ir prašau, kad kunigas suteiktų man paskutinį pagalimą prarasti per taiką, viską galima prarasti per karą." Bet dabar jie įsivaizduoja, kad Izraelis turi teisę gintis."

AMERIKOJE:

Skylab III astronautų grupė, penktadienį paleista, laimingai pasiekė "laboratoriją", kuri buvo paleista gegužės 14. Ji sukasi apie žemę 270 mylių aukštyje. Trečioji grupė žalia išbūti 84 dienas, nors pradžioje buvo planuota tik 56.

Atstovų Rūmai lapkr. 15 patvirtino soc. draudimo išmokėjimus pakelti 11 proc. — 7 proc. (nukelta į 2 psl.)

tamavimą, jei aš būsiu pasmerktas mirti". Priminė ir antrą pasipriešinimo reiškinį — Romo Kalantos susideginimą. Romas Kalanta prieš tai buvo norėjęs stoti į kunigų seminariją, ir keturis kartus jam neleista.

O kai dėl naujų vyskupų, tai žmonės įtaria, kad jie turėjo atsakyti savo laisvos valios tam

Bažnyčioje ir šalia jos:

KIEK SEKMADIENIAIS EINA Į BAŽNYČIĄ?

Pagal Chicagos Opinijos tyrimo centrą Amerikos katalikai ima rečiau lankytis bažnyčioje sekmadieniais: 1972 lankėsi 61 proc., 1973 — 48 proc.

Skiriasi amžiaus atžvilgiu: jaunesni kaip 30 metų ir 1972 ir 1973 lankėsi beveik vienodai — 40 proc., tarp 30 ir 49 metų 1972 m. lankėsi 62 proc., 1973 — 49; per 50 metų procentas nukrito iš 76 iki 55.

Opinijos tyrėjai padarė išvadą: jei lankymas retės tokia proporcija kaip iki dabar, tai jau 1974 skaičius katalikų, lankančių bažnyčią, bus beveik toks pat kaip protestantų. Protestantų 1972 lankėsi 38 proc., 1973 — 36.

Pagal Gallupą 1971 katalikų lankėsi 57 proc., protestantų 31, žydų 19. Nuo 1964 metų protestantų ir žydų lankymas beveik nepasikeitęs.

Popiežiaus rūpestis dėl kunigų

Popiežius Paulius audiencijoje pareiškė susirūpinimą dėl kunigų traukimosi iš pareigų. Minėjo taip pat tikinčiųjų nusiskundimus, kad negali prisiskauti kunigo išpažinčiai.

Visame pasaulyje kunigų skaičiuijam apie 425,000. Per septy-

PEREME AKADEMIJA

Lietuvos istorijos I tomą leidžia L. Fondas

L. Kat. Mokslo Akademijos pranešimu, prof. dr. Zenono Ivinskio mokslinį palikimą nupirko L.K.M. Akademijs, paremta mecenatų prof. dr. Kazio Almino ir N.N., kurie sumokėjo už visą mokslinį velionio palikimą 10,000 dol.

Palikimą sudaro 1. biblioteka 1820 tomų, 2. atspaudai ir fotokopijos archyvinė rankraščių, straipsnių iš knygų bei žurnalų — 536 vienetai, 3. rankraštynas — paties Ivinskio parašytos studijos bei straipsniai, spausdinti ir nespausdinti, bei jo surinkta istorinė medžiaga — 528 vienetai, 4. Bonnos universitete per kelis semestrus skaitytų paskaitų tekstai, mašinėle rašyti, vokiečių kalba, keli tūkstančiai puslapių, 5. žurnalų komplektai bei atskiri numeriai — 168 pa-

vaadinimai, 6. įvairūs biuletiniai ir brošiūros — 156 vienetai, 7. archyvinės dokumentinės medžiagos mikrofilmai — apie 5,000, 8. Lietuvos žemėlapių — 20 vienetų, 9. korespondencija — gauti laiški ir išsiųstų laiškų kopijos.

Visą šį turtą Akademijs pagabens iš Bonnos į Romą, į Akademijos būstinę, sudarys inventarizaciją bei kartoteką ir sutvarkys taip, kad būtų prieinama naudotis istorikams, kurie bus reikalingi tos medžiagos ar knygų savo darbams.

Palikimo pergabenimas iš Bonnos į Romą, sutvarkymas, reikalingos lentynos bei spintos pareikalas dar nemaža lėšų. Akademijos valdyba šaukiasi visuomenės talkos.

Prof. Z. Ivinskio parašytą Lietuvos istorijos pirmą tomą spaudai paruošti apsiėmė dr. Paulius Jatulis, artimas prof. Ivinskio bendradarbis Romoje. Tomo išleidimą finansuos Lietuvių Fondas, o spausdinimu rūpinsis L. K. M. Akademijs.

Kun. dr. J. Prunskis premijas padidino

Premijų fondą yra įsteigęs Akademijos narys kun. dr. Juozas Prunskis ir pavedęs Akademijs premijų skyrimą.

Šiais metais bus trys premijos; 1. už mokslo veikalą, 2. už žurnalistiką ir 3. už religines temos veikalą. Pradžioje premijų mecenatas buvo nustatęs tokį premijų dydį: už mokslo veikalą 1000 dol., už žurnalistiką 500, už religinės minties veikalą 500; dabar abidvi paskutines premijas pakėlė taip pat iki po 1000. Kiekvienai premijai jury komisija skiria Akademijos centro valdyba.

Akademijs perduotas Alkos muziejus

Akademijs mecenatas prel. Pr. Juras perdavė Akademijs Amerikos lietuvių kultūros archyvą — Alką. Joje prel. Juras per daugelį metų rinko ir telkė liuanistinę medžiagą. Jos yra keturi dideli skyriai: 1. turtinga liuanistinė biblioteka, 2. archyvinės rankraštines bei dokumentines medžiagos telkinys, 3. etnografinis tautodailės muziejus, 4. meno galerija.

Lituanistinio turto yra jau tiek, kad nebetelpa dabartinėje patalpoje, prieš kokius dešimt metų paties prel. Juro rūpesčių ir lėšom pastatytoje Putname. Dabar būtina Alkos patalpas praplėsti — pristatyti sales muziejui ir galerijai, dabartinę patalpą paliekant tik bibliotekai ir archyvu. Statyba pareikalaus nemaža pinigų. Naujos patalpos statybos organizacijos tebesiima pats prel. Juras. Galimą paramą statybai siūsti Lithuanian Catholic Academy, Inc. vardu paties prel. Juro adresu: Matulaitis Nursing Home, Putnam, Conn. 06260.

Akademijs artimiausi leidiniai

Šiuo metu Akademijs yra jau perspausdinusi Suvažiavimo darbų I tomą, kuris netrukus bus išsiuntinėtas Akademijos nariams ir kt. Apie Kalėdas pasirodys ir Suvažiavimo darbų VIII tomas. Ateinančiais metais numatyta išleisti Vlodo Kulboko Lietuvių literatūrinę kritiką tremtyje, prof. Z. Ivinskio Lietuvos istorijos pirmą tomą, Lietuvos šaltinių — Reliacijų II tomą.

Didelį mecenatą

Akademijs tegali tiek darbų atlikti tik dėl to, kad suranda rėmėjų mecenatų, kurie finansuoja ar leidinius ar suvažiavimus, ar techninį darbą. Tarp jų Akademija m. ni šias pavardes: prel. Pr. Juras prel. J. Karalius, prel. L. Mendelis, prel. dr. M. Urbonas, prel. dr. P. Celiešius, prof. dr. K. Alminas, dr. J. Kazickas, p. J. Vembrė, p. Elena Mickeliūnienė.

Akademijs pirmininkas yra prof. dr. A. Liutimas, S. J., sekretorius ir reikalų vedėjas kun. R. Krasauskas.

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS 1079 TIKINTIEJI RAŠĖ BREŽNEVUI

6 (Ceikinių tikintieji toliau dėstė savo skundus Brežnevui apie padėtį):

1964.V.10 ir 1965.III.13 rašėme Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui.

1966.XII.19 ir 1967.IV.16 rašėme LTSR Ministrų Tarybos Pirmininkui.

1968.III.25 prašėme Religijų reikalų tarybos įgaliotinį nurodyti, kokie įstatymai ar potvarkiai draudžia vaikams mišioms tarnauti. Iki šiol nieko nenurodė.

1969.III.3 rašėme švietimo ministerijai.

1971.V.30, 1971.XII.9 ir 1972.VI.20 — Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui.

1971.VI.30 ir 1972.VII.27 — LTSR Ministrų Tarybai.

Dar daug kartų kreipėmės į rajono valdžią.

1968.VI.24 Religijų reikalų tarybos įgaliotinis, išsikvietęs bažnyčios komitetą, sakė daugiau pareiškimų nerašinėti. Bet kam skauda, tas ir skundžiasi.

1971.VI.30 LTSR Ministrų Tarybai išdėstėme šiuos savo vargus:

1. Nuo 1940 m. mūsų bažnyčioje nė karto nebuvo teikiamas sutvirtinimo sakramentas, todėl prašėme, kad bent kartą leistų vyskupui Steponavičiui atvažiuoti į Ceikinius konfirmuoti.

2. Rajono valdžia ilgą laiką neleidė į bažnyčią įsivesti elektros. 1965 m. rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas pasakė: "Šešios bobos pasišvies su žvakėmis ir nereikės jums elektros." O pernai rajono valdžia atkirpo trifazę elektros srovę, kad nebūktų vargonių motorėlio. Esą, reikia elektrą taupyti. Bet mes bažnyčioje mažai jos tesunaudojame — 1970 m. viso tik 457 kw.

("Jūs vyrai, o rūpinatės Bažnyčios reikalais"):

3. Mūsų šalyje labai dažnai būna organizuojamos tarnos: talkininkai atvažiuoja iš miesto, net iš kitų respublikų. O mums draudžia į talką pasikviesti net kunigus — kaimynus. Kai 1965. III.14 tuo reikalu kreipėmės pas Religijų reikalų tarybos įgaliotinį, šis mus piktai išbarė: "Jūs — vyrai, o rūpinatės bažnyčios reikalais! Kaip jums ne gėda!"

1966.VI.8 prieš šv. Antano atleidus su mumis panašiai pasielgė ir rajono vykdomojo komiteto pirmininkė Gudukienė, kuri net mūsų pareiškimo nepriėmė.

4. 1967.V.7 atvažiuojęs rajono švietimo skyriaus vedėjas Jazdevičius išsikvietė iš bažnyčios mūsų kleboną ir trukdė pamaldas, kamantinėdamas, kodėl be leidimo talkininkauja švenčionių kunigas.

5. Ceikinių mokyklos mokytoja Šiaudininė 1966 m. nubaudė VI kl. mokinį Martinkėną, liepdama jam visą mėnesį plauti klases grindis už tai, kad jis dviratį pasistatydavo prie šventoriaus.

6. 1968.XII.9 Ceikiniuose su bažnytinėmis apeigomis buvo laidojamas tragiškai žuvęs Ceikinių mokyklos mokinys P. Juršėnas. Laidotuvės vyko pamokoms pasibaigus, bet mokinių tyčia neišleido iš mokyklos. Net klasės draugai negalėjo mirusiojo palydėti į kapines.

(Basmė, kad gyvena pas kunigą):

7. 1964.IV.16 Ignalinos švietimo skyriaus vedėjas ir kiti asmenys išsikvietė iš klasės, Ignalinos vidurinės mokyklos mokinį B. Laugalį, gąsdino, kodėl jis pas Ceikinių kunigą gyvena; žadėjo parašyti blogą charakteristiką: "Tu niekur neįstosi"; gąsdino iš mokyklos pašalinti; liepė pasirašyti prieš kunigą nukreiptą raštą, sakydami: "Mes jį sutvarkysime."

Vos jam suėjo 16 metų, Ignalinos milicija paėmė iš jo gimimo pažymėjimą, o mūsų kleboną nubaudė pinigine bauda už tai, kad mokins be paso ir neprisiregistravęs gyvena. Bet kaip jis galėjo pasirūpinti pasą, jei milicija negrąžino metrikų?

Panašūs dalykai dedasi ir su kitais mokiniais, jei jie lanko bažnyčią ir nesirašo į komjaunimą. 1971 m. vienas ceikiniškis, Ignalinos vidurinės mokyklos XI kl. mokins, verčiamas stoti į komjaunimą, taip pasakė: "Stoti ar nestoti į komjaunimą yra laisvė. Be to, aš nematau pas komjaunuolius gero pavyzdžio. Komjaunuoliai Ručenko, Dervinis už savo darbus net kalėjime sėdi. Todėl aš ir nesirašau". Kitą kartą tą patį jaunuolį užsidarė kambaryje komjaunimo sekretorius Šuminas ir supykęs trenkė koja į grindis, reikalaudamas "vyrėnųjų klausyti."

8. 1971.IV.9 vakare vienas Ignalinos taksis, veždamas Daugėliškių kleboną, pavežė ir kelis Ignalinos I-os vidurinės mokyklos mokinius. Tai pastebėjo švietimo skyriaus vedėjas Jazdevičius. Jam pasirodė "dideliu nusikaltimu" tai, kad vaikai važiuojo kartu su kunigu. Tuojau jis visus sukėlė ant kojų. Mokykloje vaikus priverstė rašyti "pasiškinimus". To negana. Kad galėtų apkaltinti kunigą, pats mokyklos direktorius, perskaitęs tuos raštus, liepė mokiniams juos "ištaisyti", įrašant melagingus davinčius, būtent, jis sakė mokiniams rašyti, kad jie grįžo namo po 22 val., o iš tikrųjų jie grįžo apie 21 val.

9. 1971 m. gegužės pabaigoje Ceikiniuose, mokytojai Daukšienei pažodžiui diktuoju, IV kl. mokinė D. Rukštelė rašė "pareiškimą", kad Ceikinių klebonas ruošias vaikus pirmai komunijai. Po to gąsdinama liepė mažiesiems (R. Miklaševičiui, Z. Maskoliūniui) tą raštelį nusirašyti ir po juo pasirašyti. Tada mokinių tėvai, nuėję į mo-

kyklą, pareikalavo: "Mes turime žinoti, ką mūsų vaikai priversti rašyti", bet niekas jų raštelių tėvams net neparodė.

(Kai reikia bažnyčios stogą taisyti):

10. 1971.V.31 nuvažiuojame į Vilnių pas Religijų reikalų tarybos įgaliotinį ir prašėme, kad ūkinio pastato remonto reikalą pavestų spręsti rajono architektams. Deja, nieko nelaimėjome. Mums nuostabu, kad nespecialistai kišasi ir tvarko aukštos kvalifikacijos specialistų darbą. Atrodo lyg rajonų vykdomųjų komitetų pirmininkų pavaduotojai ir Religijų reikalų tarybos įgaliotiniai būtų kokie elektrotechnikai, architektai, menininkai ir, galų gale, vyriausieji zakristijonai, tvarką visus su bažnyčia susijusius reikalus ir spaudžią tikinčiuosius.

11. Pradėjus taisyti kiaurą bažnyčios stogą, 1971.VI.22 atvažiuojo rajono atstovas ir ėmė klausinėti, ar turime leidimą, kur gavome pirkti medžiagų, kabinėjosi prie darbininkų, trukdydamas jiems dirbti. Vienas talkininkas net turėjo mesti dirbės dėl to, kad... jį žmona — mokytoja.



Dr. V. Blukis, UBN-BATUN direktorių tarybos narys JT reikalams, kalbasi su Australijos delegacijos prie JT nare Ilze Svenne. Nuotr. Bruno Rozitis

SAVAITĖS ĮVYKIAI

(atkelta iš 1 psl.)

nuo balandžio, 4 nuo liepos pradžios, Manoma, senatas pri-tars.

Amerikos prekyba iš užsienių per trečią ketvirtį su pelnu — 2.1 bil., antra ketvirtis su 400 mil., o 1971 deficito buvo 30 bil., 1972 — 10 bil.

Amerika suvartoja dieniui 18 mil. barelių gazolino (barelis lygu 42 galonai).

Atstovų Rūmai paskyrė 1 mil. teisių komisijai, kad galėtų pradėti prezidentui nepasitikėjimo bylą.

Senatas taupo... Lapkričio 15 apklausinėdami nominuotą viceprezidentą Fordą, kai kurie komisijos nariai turėjo išsivilkti — tiek patalpa buvo prikūrenta.

Prieš Fordą labiausiai kovoja radikalieji liberalai "Americans for Democratic Action".

Aliaskos nafta galės būti naudojama nuo 1977. Per kalnus ir pelkes reikia nutiesti 789 mylias 48 colių storumo vamzdžius. Izraeliui pagalbą Amerika tebegabena, tik dabar ne lėktuvais, o laivais.

Nuo paliaubų iki taikos derybų

Egipto taktika: — spausti Izraelį per Amerikos jau atvykusį į Kairą atstovą, kad paliaubos būtų vykdomos tuojau ir taikos derybos paskubintos, kaip tai numatyta Saugumo Tarybos rezoliucijoje spalio 22. O Kissingeris esąs Egiptui pažadėjęs taikos derybas Ženevoje pradėti gruodžio 10.

Izraelio taktika: — paliaubų vykdymo ir taikos konferenciją nudelsti. Delsė perduoti J Tautų kontrolei koridorijų tarp Kairo ir apsupto Suez miesto bei apsuptos egiptiečių trečios ar-

mijos. Suomiam, kurie čia veikė JT vardu, teko ir kumščiom susiremti su Izraelio kariais. Tik trečiadienį Izraelis nusileido, kontrolę perdavė, pasilikdamas sau teisę taip pat kontroliuoti, kad nebūtų pristatoma nekarinė medžiaga, o egiptiečiai tada sutiko tuojau pat nuo lapkričio 15 keistis pirmaisiais belaisviais. Belaisvių Izraelis turįs egiptiečių 8,400, Egiptas žydų 238.

Dėl grįžimo į spalio 22 linijas ligi šiol taip ir nesutarta.

Sovietų ir Tito manevras: — Brežnevas ir Tito susitiko Kieve, pasisakė už palestiniečių dalyvavimą būsimoje taikos konferencijoje. Projektas: sudaryti Palestinos naują valstybę Jordano vakariniame krante, kurį Izraelis paėmė iš Jordanijos 1967. Arabų atstovai taip pat nuvyko pas Tito. O Egipto bei Syrijos iniciatyva 18 arabų valstybių susirinkus Alžire tolesnei taktikai aptarti.

Amerikos pozicija: — Kissingeris pasikalbėjime su Amerikos televizija Pekine kalbėjo, kad Izraelio sienos bus kitokios nei paliaubų metu, vykdant Saugumo Tarybos rezoliuciją 242. Senate pagal sen. Javits opinią nėra tokia, kokios pageidautų Izraelis. Didžioji dalis arabų žemių, okupuotų 1967, turės būti grąžinta arabams. Sen. Mansfieldas pasisakė balsuosiąs prieš vyriausybės siūlomą 2.2 bil. paramą Izraeliui.

Europos pozicija: — europiečiai tebėra sujaudinti, kad Amerika ir Sovietai ėmė vienos spręsti vidurinių rytų klausimą, anot Prancūzijos ministerio Jobert, pastumdamos Europą pažeminančiu būdu į šalį. Kritika vo ir Brandtas. Devynių Europos valstybių konferencija sutarė, kad Izraelis turi grįžti į spalio 22 linijas ir taikos derybos turi eiti JT priežiūroje, ne dvie-

jų supervalstybių. Tolesnei bendrai Europos politikai gruodžio 15-16 Kopenhagoje Europos valstybių galvos susirinkus konferencijoje. Amerikos pasiaškinimai lig šiol Europos nepatenkino. Skilimas tarp Europos ir Amerikos nepašalintas.

Ir Japonijai Kissingeris negalėjo nieko pažadėti naftos reikalui. O Japonijai tai svarbiausias reikalas.

Čekoslovakija nuo Vokietijos kanclerio Brandto vizito atsiskė. Turėjo būti pasirašyta diplomatinė santykių atnaujinimo sutartis.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Gyventojai, butai, mašinos Vilniuje

Pagal Švyturį Nr. 11 Vilniuje yra 410,000 gyventojų. Pernai mieste padaugėjo 4,618 gyventojų. Vilniaus pramonės darbininkų skaičius beveik nesikeičia. Vykdomasis komitetas esą griežtai kontroliuoja naujų žmonių prisiregistravimą mieste. Nusiskundžiama tik, kad kai kurios ministerijos ar organizacijos perkelia masinių specialybių darbuotojus į Vilnių iš kitų vietų, ir čia komitetas esąs bejėgis.

Kiekvienam piliečiui vidutiniškai tenka 8.5 kv. metrai gyvenamojo ploto. Švyturio Nr. 12 rašoma, kad kooperatinuose butuose kiekvienam šeimos nariui tenka maždaug penki kv. metrai.

Šiuo metu dirbančiųjų skaičius Vilniuje siekia 257,000. Miesto komunistų partinėje organizacijoje narių esą 28,000.

Šių metų pradžiai Vilniuje buvo suregistruota 17,900 įvairios paskirties automobilių, iš jų 7,338 lengvosios privatinės mašinos.

SPARTA — Rašomos mašinės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatė. Ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 206-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

TA'OM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Patas patarnavimas įdėdant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkes lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 420 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dyka. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUZŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Dėdels prekių paskirkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pavardimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investavimas. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, gaudami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priešnamo kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrus, ir take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 778-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N. Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — impo- tuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės mašytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsiekite ir įstikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikinimų atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijos (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitę.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.
— Gėlės įvairiom progom —
Maloniai kviečiame kaiminytėse gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklų sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey, ir Connecticut valstijose
Fasolino Memorials CO.
66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150
— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTURA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.
2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300
● Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
● Kelionės į visus pasaulio kontinentus
● Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu
Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:
LĒKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruiser)
AUTOBUSAIŠ idomųjų vietų lankymas
Specialios nuolaidos:
INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
SELMOMS

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ZINIASSecond class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8,00 — Subscription per year \$8,00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai sugrąžinti ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tada ir dabar:
sukakčių perspektyvoje

Prieš 40 metų

1933 m. lapkričio mėn. prez. Rooseveltas po savaitės derybų su Sovietų užsienių komisaru Maksim Litvinovu paskelbė pripažinimą Sovietų Sąjungai, ir jau 1934 kovo mėn. Maskvoje sėdėjo pirmasis Amerikos ambasadorius William C. Bullitt.

Dabar Monitor pakartojo istoriko Herbert Feis tvirtinimą, kada tada Ameriką labiausiai žavėjo naujų plačių sovietinių rinkų viltys. Netrukus betgi paaiškėjo, kad tos viltys buvo tuščios. Reikėjo dar porą metų derėtis, iki 1935 Sovietai pažadėjo per 12 mėnesių nupirkti iš Amerikos už... 30 mil. dol.

Nusiviltas ir politiniu sutarties pažadu. Litvinovas buvo pažadėjęs, kas sustabdys veikimą organizacijų, kurios siekia nuversti Amerikos santvarką. Ambasadorius Bullitt ir čia buvo nuviltas, kada septintasis kominternas pakartojo įsipareigojimą pasikasti po kapitalistinę demokratiją. Bullitt tad 1936 savo vyriausybę įspėjo: kad gautume ką iš Sovietų Sąjungos, neturime to per daug tikėtis nei dėl to nusivilti...

Dabar dėl Nixono-Brežnevo atolydžio (detente) vėl panašios kapitalo magnetų viltys — bus gausios Amerikos kapitalui rinkos, bus garantija pasaulio taikai.

Izraelio-Arabų karas nublūkinuo politines taikos viltis, ir sen. Fulbright jau aiškino, kad detente nereiškia Sovietų atsakymo nuo ekspansijos; tereiškia sutikimą nevertoti atominių ginklų. O ekonominio bendradarbiavimo pradžia tedavė naudos Sovietam (kviečiai) Amerikos vartotojų nenaudai.

Gal ir dabar teisingas Bullittas: nėra ko per daug iš Sovietų tikėtis.

Prieš 25 metus

Gruodžio 10 sukanka J. Tautų

paskelbtos Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 25 metai. Sukakties proga norėta deklaracijos principus pagilinti nauja deklaracija apie tikėjimo laisvę. Gen. asambleja pernai tam pritarė ir pavedė tai Socialinių, humanitarinių bei kultūrinių reikalų komitetui.

Komitete norėta vieningo deklaracijai pritarimo, tad jos šalininkai redagavo ją taip, kad ji neįpareigotų vyriausybę. Kaip rašė Tablet, komitete dalyvavęs Vatikano stebėtojas su tuo sutiko ir tik pasiūlė paimti kai kurių sugestijų iš enciklikos Pacem in terris, kurios autorius Jonas XXIII pradėjo diplomatinis santykius su Maskva. Bet čia Maskvos patikėtinis Baltarusijos atstovas pasipriešino, nes Jono XXIII žodžiai reiškia "vienąšališką pasisakymą naudai katalikų Bažnyčios, kuri visada buvo mišžiniška reakcinė jėga ir kuri sunaikino eilę didžiausių pasaulio mintytojų". Vatikano stebėtojas nesileidęs į polemiką. Bet atsakęs Alabamos kongresmanas John H. Buchanan. Esą Baltarusijos netolerantingas išpuolis parodė, kad netolerancija yra gyvas reikalas. Jis pats nesąs katalikas (jis yra baptistų kunigas!), bet "aš dėkoju Dievui už žmonijos gerovei įnašą, kurį padarė šio tikėjimo žmonės".

Kai reikėjo balsuoti — komitetas vieningai reikalą... atidėjo ir perdavė medžiagą Žmogaus teisių komisijai — gal ji ką pasiūlys 1974 metų asamblėjai.

Komitetas vardan "taikos" čia suvaidino seną Piloto rolę. O Vatikano diplomatai, kuri tebeturi vilčių derybom kovojanti komunistų paversti tolerantingu komunistu, gali būti įspėjimu anie Bullitt žodžiai: nėra ko per daug tikėtis.

(nukelta į 4 psl.)

Pradėdami savo kadenciją, nuoširdžiai sveikinam Kraštų Bendruomenių ir LB funkcijas atliekančių organizacijų valdybas bei visus narius, dėkojam už atliktus darbus ir kviečiam nepailstamai darbuotis lietuviškos veiklos baruose, siekiant tų didžiųjų mūsų tautos tikslų, kurių siekti įpareigoja mus lietuviška prigimtis bei tėvynės meilė ir nusako Lietuvos charta.

Naujoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, kiek jos jėgos, sveikata ir materialiniai ištekliai leis, yra pasiryžusi visu nuoširdumu vykdyti jai IV PLB seimo patikėtas pareigas. Mes darysim viską, ką galėsime, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė eitų stiprėjimo keliu, kad jos darbai nešytų brandžius vaisius, kad pavergtai tautai priartėtų laisvės aušra ir kad visame pasaulyje pasklidusių lietuvių tarpe lietuviybė ne tik nenyktų, bet augtų ir klestėtų.

Esam realūs žmonės, užtat žinom, kad tie uždaviniai yra dideli ir juos atlikti mum nebus lengva. Vieni patys jai įvykdyti negalėsime. Todėl kreipiamės į jus, prašom jūsų pagalbos ir tikim, kad jos neatsisakysit. Iš savo pusės pasižadame padėti ir jum. Rašykite mum ne tik apie savo laimėjimus ir pasiekimus, bet taip pat informuokite ir apie savo vargus bei rūpesčius. Juo glaudesni bus mūsų ryšiai, juo dažnesni ir išsamesnė jūsiškė informacija ateis pas mus, o mūsų pas jus, juo visiem mum bus lengviau spręsti problemas ir ieškoti veiklos rezultatų. Dažniau vieni su kitais komuniikuodami, arčiau vieni kitus pažinim, daugiau vieni kitus suprasim, tapsim vieni kitiem atviresni bei nuoširdesni, ir palengvės mūsų darbai bei pagerės rezultatai.

Per siauri būtų šio bendradarbiavimo detalios išdėstyti PLB valdybos veiklos planus.



Per abiturientų balių Clevelande PLB garbės pirm. S. Barzdukas įteikia stipendiją R. Čyvaitei kaip geriausiai — išsiliausiai mokinėi. Nuotr. V. Bacevičiaus

PASISAKO NAUJOJI PLB VALDYBA

To daryti ir nebandysim. Veiklos gaires paruošėm ir pateikėm IV PLB seimui Washington, kandidatuodami į PLB valdybą. Laikom, kad seimo atstovai, mus išrinkdami, jom pritarė ir suteikė mum teisę jomis vadovautis. Todėl mūsų veiklos kelrodžiu ir bus tos gairės, IV PLB seimo nutarimai ir mūsų paskelbti penki veiklos principai: Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės siekimas, lietuviybės išlaikymas, lietuviškos kultūros išievojimo puoselėjimas, vienybės ieškojimas veikloj ir darbas. Taip pat stengsimės atlikti nebaigtus ar užplanuotus prieš mūsų buvusios PLB valdybos darbus.

Padėkit jūms, padėsim mes jum, ir, nuoširdžiai bendradarbiaudami, vieningai dirbkim pavergtai tautai, jos laisvei ir Lietuvos Bendruomenei.

Pareigų pasiskirstymas ir adresai

1973 rugsėjo 2 Washingtono IV PLB seimo išrinkta valdyba pareigomis pasiskirstė tu pat metų rugsėjo 7, o iš senosios valdybos pareigas perėmė rugsėjo 15. Todėl, pagal PLB konstituciją, 1973 rugsėjo 15-oji diena yra naujosios PLB valdybos kadencijos pradžia.

Oficialus valdybos adresas: PLB Valdyba, 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, U.S.A. Telef.: (312) 776-4028. Angliškai: Lithuanian World Community, Inc.

Visus oficialius PLB valdybai skirtus raštus ir korespondenciją prašom siųsti tuo adresu. Atskiras specifines sritis liečiančiais reikalais prašom rašyti tu sričių reikalus tvarkantiem vice-

pirmininkam. Piniginius reikalavimus prašom tvarkyti su finansų vicepirmininku.

PLB valdyba dar nėra pilna. Vieną narį, PLB seimo nutarimu, į ją paskirs Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o PLB konstitucijos nurodyta tvarka PLB valdyba ateity kooptuos dar du narius — vicepirmininką kultūriniam reikalui ir vicepirmininką lietuviškai nekalbančių lietuvių reikalui. Kol šie pareigūnai pradės eiti pareigas, jų funkcijom numatytais reikalais prašom kreiptis tiesiog į PLB valdybos pirmininką.

Ryšiai su Kraštų valdybomis

PLB valdyba su LB Kraštų valdybomis ir LB funkcijas atliekančiomis organizacijomis ryšius palaikys ir apie savo darbus informuos bendraraščiais, atskirais raštais ir Pasaulio Lietuvių. Be to, kiek sąlygos ir lėšos leis, bus stengiamasi ir asmeniškai susisiekti. Kraštų Bendruomenių ir kitų organizacijų valdybas prašom mum siųsti savo padaliniam raštų bendraraščių nuorašus, biuletenius ir visą kitą medžiagą, liečiančią jūsų veiklą. Ypač svarbu, kad laiku PLB valdyba būtų painformuota apie valdybų bei jų adresų pasikeitimus. Informacijos PLB valdybai siųsti negailėkite. Juo jos daugiau, juo bus visiem geriau.

Pasaulio Lietuvis

Naujoji PLB valdyba, labai vertindama Pasaulio Lietuvos atliekamą uždavinį tarpusavio ryšių palaikymo ir informavimo srityje, nutarė Pasaulio Lietuvį leisti ir toliau. Jo redaktorium lieka PLB garbės pirmininkas Stasys Barzdukas. Platesnis PLB valdybos pasisakymas tuo reikalu bus išspausdintas kalėdiniam Pasaulio Lietuvos numeryje, todėl čia jo nekartojam. Prašom tik šį mūsų leidinį platinti, jį remti ir padėti PLB valdybai jį išlaikyti. Taip pat prašom Pasaulio Lietuvos informuoti apie savo veiklą. Prašom tą veiklą aprašyti trumpomis, kronikinio stiliaus, žinutėmis ir informaciją siųsti tiesiog: Pasaulio Lietuvos redaktorium.

Pasaulio Lietuvos administracija yra pasikeitusi. Administratorium yra PLB valdybos vicepirmininkas Stasys Džiugas.

Kiti veiklos reikalai

Nuo savo kadencijos pradžios per pusantro mėnesio PLB val-

dyba jau turėjo tris posėdžius, įvairiais Bendruomenės reikalais tarėsi su Amerikos, Anglijos, Argentinos, Australijos, Belgijos, Brazilijos, Kolumbijos, Venecuelos ir Vokietijos Bendruomenių pirmininkais, valdybų arba seimo atstovais, dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės tarbos sesijoje Detroito, tarėsi su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininku ir Pasaulio Lietuvos redaktorium. Dideliu PLB valdybos rūpesčiu šiuo metu yra užsigulėjusios Jaunimo peticijos įteikimas Jungtinėm Tautom.

Iki gruodžio pradžios PLB valdyba detalizuos savo veiklos planus ir apie juos per spaudą painformuos visuomenę.

Pirmoji eilė bus svarstomi pasaulio lietuvių jaunimo III kongreso, pasaulio lietuvių išievojimo kultūros kongreso, lituanistinio švietimo ir jaunimo veiklos, ypač Pietų Amerikoje, suaktyvinimo reikalai.

Sėkmingo ir vieningo darbo!

PLB Valdyba

— Šv. Kazimiero Seserų 1974

m. generalinės kapitulios tema bus dvilypis šūkis — "Atsinaujinimas ir Susitaikymas" — paimtas iš popiežiaus Pauliaus VI paskelbtų Šventųjų Metų tikslų. Sesuo M. Lorenza, generalė vyresnioji, paskelbė penktadienį, lapkričio 23, kaip oficialią kapitulios atidarymo dieną. Tą dieną vienuolyno koplyčioje Šv. Dvasios mišias aukos kanonistas Tėvas James J. O'Connor. Jis taip pat pasakys pamokslą. Atidarymo kapitulios pirmojo sesijoje Tėvas O'Connor pasakys pagrindinę kalbą delegatam, kurios atvyks trijų dienų sesijom, lapkr. 23-25. Generalinės kapitulios koordinatore bus sesuo M. Eucharista, kuri kaip patarėja dalyvavo keliose kongregacijų generalinėse atsinaujinimo kapituliose. Jai talkins sesuo M. Dorothea.

— Skautų Aido, Skautų Sąjungos žurnalo, 50-ties metų gyvavimo sukaktis atšvęsta lapkričio 10 Chicagoje, Jaunimo centre. Prisiminti redaktoriai, žurnalo įtaka jaunimui, dabarties rūpesčiai. Paskutinius ketverius metus žurnalą redagavo Juozas Tolušis. Nuo ateinančio numerio vyr. redaktore bus Alė Namikienė. Jai talkins redakcinė kolegija. Mėnėjime dalyvavo LSS pirmosios pirm. ir buv. red. A. Saulaitis ir buv. red. C. Sinkėvičius iš Toronto.

IŠ MANO ATSIMINIMŲ

PETRAS JOČYS

2

Buvau moksleivių ateitininkų tremtiniais rūpinimosi kuopelės pirmininkas ir tuojau pakviečiau visus kuopelės narius aplankyti savo rajonuose gyvenančius lietuvius tremtinius ir pakviesti dalyvauti bolševikų šaukiamame susirinkime ir ginti suimtuosius nuo apkalbinimo.

Šios kuopelės nariai dažnai aplankydavo tremtinius, nunešdavo jiems lietuviškų laikraščių, pasikalbėdavo su jais, parinkdavo maisto produktų ir nunešdavo vargingesniems šeimoms. Be to, tremtinius Mykolas Krupavičius savo šventadieniais surengtose paskaitose giliai supažindino su krikščioniška tautiška pasaulėžiūra, su Bažnyčios tėvų socialinio klausimo sprendimais ir marksizmo-socializmo kritika.

Tad į minėtą bolševikų rengiamą susirinkimą buvusiuose gubernatoriaus rūmuose pilna salė prisirinko lietuvių tremtinių, kurių tarpe nemažai buvo ir lietuvių kareivių. Rinkosi ir kairieji aušrininkai, jų tarpe buvo su kardu moksleivis komunistas Griškėlis. Jis su moksleivių ke-

munistu Bendorium yra padarę kratą profesorius J. Jablonskio bute. Prof. Jablonskis buvo Yčo gimnazijos mokytojas ir apsiavė dėl savo mokinių tokio veiksmo.

Susirinkime kairieji aušrininkai pasiūlė savo kandidatų prezidentumą, o ateitininkai pasiūlė pirmininku buvusį M. Krupavičiaus paskaitose pirmininką šiaulietį darbininką Vaišvilą, sekretorium — moksleivį J. Zubricką.

Pradžioje susirinkimui vadovavo komunistų pastatytas lietuvių tremtinių komiteto pirmininkas Lukoševičius. Balsuojant į prezidentumą buvo išrinkti abu ateitininkų pasiūlyti kandidatai: Vaišvila ir J. Zubrickas.

Po tokio nubalsavimo suimtųjų kaltintojams ginklai iškritę iš rankų, ir jie dingo iš salės. Komiteto pirmininkas Lukoševičius paskelbė, kad bus svarstoma tiktai tremtiniais drabužių dalinimo klausimas. Tuojau po to pirmininko Lukoševičiaus paskelbimo salės viduryje atstojosi paprasta tremtinė moterėlė ir paklausė: "Pasakykit, už ką areš-

tavot mūsų žmones?" Salėje paklausėjai pritarimas. Lukoševičius atsakė, kad tai yra politinis klausimas ir nesvarstytinas. Tada paklausė jam atsakė: "Areštuoti mūsų žmonės, ir mes turim žinoti, už ką jie areštuoti." Salėje vėl pritarimas paklausėjai. Tada Lukoševičius pareiškė, kad jis nusitima atsakomybę už susirinkimą. Vaišvila atsakė iš prezidentumo. Pirmininko vietą užėmė J. Zubrickas, o sekretorium aš buvau pakviestas.

J. Petrušauskas, P. Jočys, A. Kubilius, Gražulis, Pašys savo kalbose smerkė areštus, lygindami juos su caro žandarų veiksmais. Visas susirinkimas kalbėjusiems pritarė. Buvo pasiūlyta rezoliucija siųsti telegramą į Petrapilį areštuotųjų reikalui. Šią rezoliuciją susirinkimas vienu balsu priėmė. Rezoliucijos pasiuntimo išlaidoms tuojau buvo gausiai suaukota pinigų.

Viršų susirinkimo salės, ant rame ankšte, buvo revoliucinio komiteto būstinė, gi komiteto pirmininku buvo lietuvis Plepys. Tad visi moksleiviai ateitininkai, pasireiškę susirinkime, nakčia Plepio su kovos būrio "načalniku" Varonkovo bendradarbiuose buvo sugaudyti ir uždaryti buvusį gubernatoriaus rūmų rūsyje, kur jau buvo prof. Z. Žemaitis ir "Saulės" kursų vedėjas J. Vokietaitis.

Mane nuvedė į revoliucinį komitetą, kur Varonkovas paklau-

sė: "Ar žinai, už ką esi areštuotas?" Atsakiau: "Ne, nežinau". Tada jis pareiškė: "Už tai, kad palaikai tautinį komitetą". Aš jam atsakiau: "Visi lietuviai palaiko tautinį komitetą. Tą galėjote vakar matyti susirinkime". — "Tai pasakyk pavardes tų, kurie palaiko tautinį komitetą," sako jis man. — "Areštuosim". Po to aš jam pasakiau: "Eikite į lietuvių tremtinių komitetą, ten bus sąrašas visų lietuvių, ir visus areštuokite."

Po tokio pasikalbėjimo mane grąžino į rūšį.

Dėl tų areštų buvo užaliar muotas Petrapilyje Vincas Kapuskas, kuris įsakė moksleivius tuojau paleisti. Po trijų savaičių kalėjimo mes, moksleiviai, buvome paleisti. Vėliau, po savaitės, buvo paleisti ir vyresnieji.

Kun. M. Krupavičius pavyko slapta pabėgti iš Voronežo. Jeigu jį būtų sugavę, komunistai žadėjo jam "gyvam po gyslelę išstampti". Areštų iniciatoriai buvo lietuviai komunistai. Jie matė M. Krupavičiaus įtaką liaudžiai, kuri protestavo prieš įvykdytus areštus.

1918 metų balandžio mėn. 25 d., kaip moksleivių ateitininkų tremtiniais rūpinimosi kuopelės pirmininkas, nuėjau su prašymu į administratyvinių skyrių, kad leistų kuopelę padaryti susirinkimą. To skyriaus viršininkas pasirodė esąs tas pats Plepys,

kuris anksčiau vykdė mūsų areštus. Jis tuojau prisikabino dėl organizacijos ir perdavė mane kontražvalgybos viršininkui. Pastarasis pristatė raudonarmietį, kuriam liepė eiti su manim į bendrabūtį ir paimti organizacijos dokumentus.

Įteikiau visai nekaltą kuopelės visuotinio susirinkimo protokolo nuorašą su išvykusių į Lietuvą narių parašais.

Grįžus mums atgal į įstaigą, raudonarmietis mane saugojo. Atbėgęs ateitininkas Pašys ragino mane pabėgti. Bet tai buvo neįmanoma.

Atėjo pietų laikas. Būsimieji mano tardytojai buvo išėję pietų. Ta proga aš užėjau pas kontražvalgybos viršininką ir paprasčiau paleisti mane pietų. Jis paleido, liepdamas rytojaus dieną 10 val. ateiti ir pagrasindamas, kad man bus blogai, jei neatėsiu.

Aš tą patį vakarą, apsirūpinęs "gimnazijos direktoriaus Archangelso" asmens pažymėjimu, nes mano pasą atėmė, išvykau į Lietuvą.

Gegužės mėnesio 1 dieną su kitais pabėgėliais perėjau rusų vokiečių demarkacijos liniją. Daug pabėgėlių vokiečiai grąžino atgal. Norėjo ir mane grąžinti, bet aš pasakiau, kad esu komunistų persekiojamas, tai mane paliko.

Kelionė namo truko daugiau kaip tris savaites ir buvo neleng-

va. Dvi savaites buvau išlaikytas karantine Šiauliuose, Frenkelio odų fabrike, kur apščiau apspito parazitai... Grįžęs namo, sužinojau, kad 1917 m. buvo badmetis, nes žemkenčiai javai užaugę be grūdų. Be to, ispaniška epidemija daug žmonių nuvarė į kapus.

Tėviškėje rūpėjo visuomeninis darbas. Prie vokiečių okupacijos tik parapijos klebono globoj galėjau sekmadieniais po pamaldų papasakoti jaunimui apie bolševizmą Rusijoje ir retkarčiais nukeliauti į Vilnių ir iš ten parsineštus laikraščius paplatinti žmonių tarpe.

Atėjo ruduo. Spalių mėnesį nuvykau į Vilnių, kur sutikau J. Petrušauską. Jis mane nusivedė į krikščionių demokratų veikimo centrą. Ten Vytautas Endziulaitis paskyrė mane vykdyti švenčionių ir švenčionių apskritis ir daryti pranešimus visuomeninei apie atsikuriančią Lietuvą, savos kariuomenės organizavimą ir organizavimą krikščionių demokratų partijos skyrių. Buvau aprūpintas atitinkamais atsiskaitymais. Tų sričių žmonės buvo labai nukentėję nuo karo metu ilgai trukusių mūšių. Laukai buvo apkasais išraižyti ir spygliuotomis vielomis išraižyti. Pas Melagėnų kleboną Zaremą teko kartu su juo maitintis šiek tiek pabalinta vikių sriuba ir pelų duona.

(Bus daugiau)

MINTYS APIE ANDRIAUS KUPREVIČIAUS REČITALĮ

KAZYS YAKUTIS

Jis pastatė kiekvieną veikalą kaip architektas, kuris supranta pagrindų svarbą ir tuo pačiu metu sugeba matyti užbaigtą kūrinį. Jis žino savo instrumentą, ir todėl jo instrumentas tarnauja jo muzikiniam tikslam. Jo atsidavimas muzikai ir jos supratimas reikalauja iš jo — ir jis tai duoda — tonalinio įvairumo ir plačios dinaminės skalės; net crescendo ir forte buvo paremti vidiniu tikrumu. Jei reikėtų šį menininką trumpai apibūdinti išgirdus jo Chopino Fantasie-Improptu pagrindinės temos interpretaciją, pakartotą gale veikalų kaire ranka, tai reikėtų pasakyti: tobula muzika, kuris neturi jokių pretenzijų; kuris lieka garbingas savo įsitikinimui ir nesivaržo jų išreikšti savo skambinimu; kuris, interpretuodamas tai, kas parašyta, taip tyrai, išlieja muzikines emocijas taip, kad klausytojui telieka tik stebėtis didingumu to, ką jis girdi, didingumu, gimusiu iš savęs ir iš muzikos pažinimo.

Kas jis? Kuprevičius!

Man atrodo, kad jis yra "the dean of Lithuanian pianists". Aš žinau, kad jis gali be jokios baimės lygintis su pačiais geriausiais interpretatoriais muzikos pasaulyje.

Jo recitalis Town Hall lapkričio 10, šeštadienį, prasidėjo retai girdima grupe — Schumanno šešias Intermezzi, parašytas ankstesnė Schumanno karjerai, suvienytas pasikartojančių muzikinių idėjų.

Toliau ėjo Argentinios kompozitoriaus Ginastera sonata, parašyta 1952. Keturių dalių kūrinys — tos dalys (marcato, misterioso, appasionato, ruvido ed ostinato) padeda klausytojui suprasti lotynų Amerikos sielos vidinį branduolį. Iki sonatos galo klausytojas buvo nuneštas į kitą kraštą, į jo išpausimą pulką. Mes lyg girdėjom "flamenco" šokėjo kojoms smūgius, kurie jungė sonatą nuo pradžios ligi galo, ir mūsų kraujo spaudimas pakilo taip, kad neliko nieko kito, kaip tik šaukti "bravo" interpretatoriui.

Po pertraukos programą užpildė Chopino kūriniai: Barcarolle, Op. 60; 4 Improptus; Scherzo B minor, Op. 20. Neperkrautos perdėtai rubato — nelašedamos perdėtu sentimentalumu — jo interpretacijos atnešė klausytojui šviežio vėjo padvelkimą; tai atsitinka visada, kai tikras menininkas interpretuoja net ir dažnai girdimus kūrinius. Leiskite man paminėti, kaip pavyzdžiui, Barcarolle ir Fantasie-Improptu. Leiskite man prisiminti tą kairę ranką, kuri taip turtingai dainavo G flat major Improptu vidurinę dalį. Leiskite man pasveikinti visas ornamentacijas, kurios buvo atliktos kaip paprasti atsidusimai, nė karto nesutrukę to pagrindinio gyvybinio kvėpavimo, palaikančio kiekvienos frazės

GINTARAS DAMBRAVA

Gintaras Dambraiva šiuo metu Buenos Aires, Argentinoje, Lincolnio amerikiečių gimnazijoje dėsto anglų kalbą ir literatūrą. Drauge jis yra ir dramos klubo vedėjas. Neseniai jis išrinktas profesorių ir studentų tarybos pirmininku.

Jis 1970 baigė Dartmouth universitetą. Jis yra dr. Vytauto ir Aldonos Dambravų sūnus. Jo tėvai maždaug prieš 20 metų gyveno New Yorke. Dr. V. Dambraiva buvo korespondentu prie JT, rašė Draugui, dirbo Amerikos Balse. Įstaigą perkėlus į Washingtoną, ten ir jis su šeima persikėlė. Amerikos Balse dirbo įvairius darbus, buvo korespondentu, redaktoriu, programų vadovu.

Išėjęs iš Amerikos Balso, pradėjo dirbti diplomatinėje tarnyboje. Šiuo metu yra JAV pasiuntinybės Argentinoje vienas iš sekretorių.

Sūnus Gintaras šią vasarą žinėjo po Europos įvairius kraštus.

Šio straipsnio autorius yra solistas R. Kazys Yakutis, gimęs ir augęs Worcester, Mass., studijavęs muziką, dainavęs San Francisco ir kitose operose, įvairiuose koncertuose. Šiuo metu gyvena New Yorke. Jis yra baigęs ir meno istoriją. Dažnai pasirodo lietuviškuose rengimuose. Apie Kuprevičiaus koncertą jis parašė savanoriš-

kai, parašė tuoj po koncerto, lapkričio 11, ir jo rašinys Darbininko redakciją pasiekė lapkričio 13. Tuo metu redakcija jau buvo parašiusi savo koncerto apibūdinimą. Ji išmetė laukan ir dabar spausdina K. Yakučio vertinimą, kuris pasižymi entuziazmu, įdomiu filosofavimu. Ypač gražios ir įdomios jo pastabos dėl publikos. (Red.)

gyvumą, duodantį kiekvienai kompozicijai savitumą.

Koncertas užsibaigė "bisu": dviem Čiurlionio preliudais — "jo muzikinės kalbos pavyzdžiu", kaip Kuprevičius pasakė; ir mes galėjom minutei atsilosti ir pagalvoti apie tos šalies vėlyvos rudens popietės New Yorke stebuklus, jų tarpe ir apie Kuprevičiaus rečitalį.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas yra sveikintinas už savo gerą skonį, paremiant šį didelį menininką. Dėkinga kelių šimtų žmonių publika visuomet pasiliks jom skolinga už tos popietės dvasinį peną. Koks džiaugsmas buvo matyti grupę jaunimo ir kelis vaikus publikoj — ateities viltis tolimesniai lietuviško palikimo, lietuviškos kultūros gyvimiui!

Bet Town Hall talpina nedaug daugiau kaip 1200 žmonių. Kodėl tada nebuvo "standing-room-only" plakato prie salės durų?

TĖVAI TRUKDO VAIKAM APSISPREŠTI
Religinis auklėjimas šeimoje ir pašaukimai (3)A. MASIONIS
Elmwood Park, N. J.

Grįžtant atgal prie pašaukimų ir turint galvoje suminėtas nuotakas šeimoje, kurios nėra išimtis, bet dažni reiškiniai, negalime per daug ir stebėtis, jei mes iki šiol esame turėję tiek mažą pašaukimų. Turėti į ką pašaukimą reiškia tą dalyką mėgti, jį siekti, jam aukotis. Kaip gali kas nors mėgti tai, ko visai nepažįsta arba apie ką turi tik menką nuovoką. Kaip gali vaikas turėti pašaukimą į tai, kas jo namuose ne tik nėra vertinama, bet dažnai net kritikuojama ir niekinama.

Yra buvę ir tokių atvejų, kad, pvz., mergaitė, susizavėjusi seselėmis, pasiryžta stoti į vienuolyną. Kai ji užsimeina apie tai tėvam, jie tiesiog piestu stoja prieš tokį dukters sumėnymą. "Ką?" sako jie, "ar tu kvaila? Ar iš proto išėjai?" Kai tie patys tėvai leido savo vaiką į seselį vedamą stovyklą, tai seselės tada nebuvo kvailios jų vaiką globoti ir auklėti, jie už tai rodė net didelį dėkingumą seselėm, o dabar, kai jų dukra nori eiti tuo pat keliu, kur ji mano būsianti laiminga, ir kitiem kelią į laimę rodyti, jie ją, savo tikrą vaiką, visiškai sukvaileina.

Teko taip pat nugirsti vieną pasikalbėjimą prie bažnyčios. Kada rekolekcijų vedėjas, vienuolis, išėjęs po pamokslą iš bažnyčios, kalbėjosi su rekolekcijų lankytojais, pasakė tarp kitko vieniems tėvam, kad jų vaikas labai gražiai ir rimtai patarnavęs mišiom ir kad iš jo būtų

Nuo to ankstesnio laiko, kai aš buvau pajėgus ramiai sėdėti, su savo seserim ir broliu ėjau į visus svarbesnius lietuviškus kultūrinius rengimus. Joks didelis įvykis nebuvo užmirštas. Poniai ir ponios, — Kuprevičiaus koncertas yra didelis įvykis.

Žinoma, mano tėvai buvo lietuviškos žemės artojai, be mokyklinio išsilavinimo, be diplomų; bet jie ir kiti tokie, kaip jie, būtų pripildę Town Hall iš pagarbos Kuprevičiui, kaip menininkui. Jie būtų pripildę Town Hall pagerbdami jo meną, kuriame jie nebuvo išimtinai. Jie būtų atėję, nes jis yra lietuvis; jie būtų atėję būti su kitais lietuviams ir papuošti kasdieniško gyvenimo nekasdienišku džiaugsmu; jie būtų atėję mokytis, vertinti, didžiulius ir verkti iš džiaugsmo ir išdidumo.

Žemės artojų generacija jau pamažu dingsta. Daugumas jau nebegalai išėiti iš namų, bet jų širdys eina į kiekvieną lietuvišką rengimą. Į jų vietą atėjo

lietuviškoji inteligentija, išsilavinęs lietuviškasis elitas. Kur jie buvo, kad 1200 žmonių negalėjo susirinkti ir pripildyti Town Hall? Ar tie tėvai, kurie sunkiai dirbo fabrikuose, kad išlavintų savo vaikus, išleido savo pinigų veltui? Ar mūsų inteligentija yra neinformuota; ar ji neužtenkamai išsilavinusi?

Išsilavinimas reiškia dvasios apšvietimą, ne pinigines išpūtimą. Išsilavinę žmonės turėtų bėgti iš savo virtuvės, miegamąjo, kirpėjo ar "country-club" su savo šeima, su vaikais į koncertų salę, kai toks didelis talentas, kaip Kuprevičius, pasirodo bet kur... bet kurią šaltą rudens popietę... Jie turėtų žinoti, kad gautas dvasinis penas jiems padės jų kasdieniniuose uždaviniuose; kad parama menininkui reiškia paramą kultūrai; kad publika duoda kultūrai gyvybę.

Ar tas publikos trūkumas šiam dideliui kultūriniam įvykiui pranašauja, kad mūsų naujai pastatytas Kultūros Židyns jau yra tik negyvas paminklas, tik plytos ir cementas, užmirštas ir nelankomas; be publikos, kuri dalintųsi mūsų didžiųjų menininkų kūryba, menininkų, kurių mintys kiekvienu formu turėtų inspiuoti renesansą mūsų sielose? Šie žodžiai taikomi lietuviams bet kur, ne tik New Yorke.

Jei mūsų inteligentija gali atsakyti į mano klausimus, prašau parašyti man. Bet prašau, labai prašau, rašykite be pretenzijų ir be pasiteisinimų.

duobkasiai? Gal jų vaikai šiandien būtų daug laimesni, jei nebūtų išmūšti iš vėžių, kuriomis buvo pasukę į savo gyvenimo tikslą? Pagaliau ar tokie tėvai, nesirūpinami savo vaikų religiniu auklėjimu, užslopindami juose besireiškiantį norą eiti pašaukimo keliu, netalkina mūsų priešam tėvynėje, visokiems ateistams, kaip aničai ir rimaičiai, kurie čia mum siunčia muose savo laikraštėliuose trina rankas iš džiaugsmo, kad, girdi, mūsų jaunimas jau visai nebesidomi religiniais reikalais, jau nustoja lankyti bažnyčią, jau niekas nebeori eiti į kunigus ar vienuolius, kad jau užsidarinėja parapišės mokyklos, baigia nykti šeštadieninės ir t.t., ir t.t. Visi tėvai, kurie apleidžia savo pareigas, ypač religinio auklėjimo srityje, pila religijos priešam mūsų tėvynėje aliejaus ant ugnies, leidžia jiems jau dabar triumfuoti ir laukti paskutinio kunigo galo.

Tylioji Bažnyčia garsiai
šaukia pagalbos

Jau seniai esame įpratę Bažnyčią už geležinės uždangos vadinti tyliaja Bažnyčia, bet, iš tikrųjų, ji garsiai ir drąsiai šaukia negu mes čia, gyvendami laisvėje, kur mum negresia jokie persekiojimai, kurie areštai ir kalinimai. Jie turi drąsos, rizikuodami net savo laisve, surinkti dešimtis tūkstančių parašų, o mes nedrįstame jų prašymo, jų šauksmo prieš okupanto siautėjimą ir natūraliausių žmogaus teisių mindžiojimą paremti savo dalyvavimu demonstracijose, protesto susirinkimuose. Ten tėvai ne tik išmoko savo vaikus kasdieninių maldų, bet pilnai juos paruošia net pirmam komunijai, kaip visuomet mūsų tėvynėje būdavo paprotys, nors jie dabar gerai žino, kas gali už tai jų laukti: persekiojimai, tardymai, net kalinimai. Mes gi, turėdami čia tokią religinę laisvę, auginame savo vaikus pusiau pagoniška: dažnai net patys neduodame jiems giesnio religinio auklėjimo, neduodame progos nė kunigam tai padaryti, nes neturime savo šeimose pakankamai autoriteto paveikti savo vaikus, kad jie lankytų prie parapijų organizuojamas religines pamokas. Čia jau ne vaikai mūsų klausio, bet pasidarėme per daug paklusnūs vaikams; kaip jie groja, taip mes šokam. (Bus daugiau)



Prie lietuvių vaikų namo Toronte sesuo Teresė Mieczkowska su vaikais.

PUTNAMO SESELĖS TORONTE

Prasidėjo lygiai prieš dvidešimt penkerius metus, kai 1948 vasarą aštuonios Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys iš Vokietijos atvyko tiesiai į Torontą, Kanadą. Jaunos, energingos, pasirodusios dirbti prisistatė vietos arkivyskupui kardinolui, prašydamos jo globos ir direktivų. Kardinolas pavedė jom vadovauti pamestinukų vaikų lopšeliui. Lopšelio patalpos ir visa nuosavybė priklausė Toronto vyskupijai. Šiam projektui vadovauti buvo atsiųsta iš Putnamo sesuo Apolinarą, o po jos sesuo Konsolata. Šią prieglaudą seselės tvarkė iki 1956. Tuo pačiu metu jos pradėjo ieškoti galimybių įsigyti nuosavą namą.

Nuosavas lizdelis,
platesnis darbo barai

1955 Toronto misijai vadovauti buvo atsiųsta sesuo Margarita (dabartinė vyr. vadovė). Tais metais iš seserų kotryniečių buvo nupirkta namelis, kuris tapo lietuvių seselių nuosavybe. Atremontavusios iš jo padarė lietuvių vaikų darželį. Tačiau šalia lietuviukų jos neatsisakė priimti ir šį darželį ir kitataučių vaikučių. Darželio durys buvo atviros visiems, tik su viena sąlyga, kad visi vaikučiai bus mokomi lietuvių kalbos. Taip gimė lietuvių vaikų darželis Toronte.

Bet seselių veikla nesiribojo vien tik darbu darželyje. Jos įsijungė į platesnę veiklą Toronto lietuvių kolonijoje. 1955 perėmė katekizacijos darbus Prisiškėlimo parapijoje, o po dvejų metų taip pat ir Šv. Jono parapijoje. Įsijungė taip pat į šeštadieninių mokyklų darbą ir ateitininkų organizacijos veiklą ir vadovavimą. Visa lietuvių kolonija greit pajuto seselių darbo įnašą. Ji yra pasirodusiusi remti jų ateities planus.

Nauji namai

Visai šiai veiklai vystyti turimos patalpos pasidarė per mažos. Tad 1959 pardavė iš kotryniečių nupirktą namą ir pirko žemės sklypą prie Sylvan Avenue. Jų planas buvo statyti naują namą. Šiam planui pritarė visų namų ir savo aukomis gausiai jį rėmė. Tokiu būdu pagal architekto A. Kulpavičiaus planus buvo pastatytas naujas, stilingas, vaikų darželiui pritaikytas namas, kuris tebėra vienas iš moderniausių Toronto mieste. Pastatas buvo pašventintas 1960 ir pavadintas Lietuvių Vaikų Namais.

1963 šių namų vadovavimo pareigas perėmė sesuo Paulė, vėliau sesuo Rita, sesuo Ignė, o nuo 1972 jom vadovauja sesuo Teresė Mieczkowska. Jom talpino eilė kitų seselių: Liucija, Loreta, Jonė, Benigna, Michaelė, Arkadija, Janina, Natalija, Magdalena, Teresė, Agnietė, Klementina, Terezina, Juozapa, Dalia, Konstancija ir kitos.

Padėka ir linkėjimai

Šia dvidešimt penkerių metų sukakties proga norėtusi pareikšti gilią ir nuoširdžią padėką Nekaltai Pradėtosios Marijos seselėm — geriau žinomom

— Dail. Anastazijos Tamošaitienės darbų paroda lapkričio 10-18 vyko Prisiškėlimo parapijos parodų salėj. Buvo išstat, u kilimai, guošai ir aliejinė tapyba. Parodą rengė vyr. Toronto skautės.

Putnamo seselių vardu — už jų ilgų metų ryžtą, pasišventimą ir aukas, sudėtas į šį kilnų krikščionybės plėtimo ir lietuviybės išlaikymo darbą. Šiemet lapkričio 25 Prisiškėlimo salėj ši suaktis bus oficialiai paminėta su specialia kun. dr. A. Paškaus paskaita ir solistės A. Simonaitytės koncertu.

Lietuvių Vaikų Namų kieme stovi J. Matulaičio padovanotas lietuviškas kryžius, kurio padėdė yra įrašyti šie žodžiai: "Esu išrautas iš Lietuvos pakeičių, kur amžiais budėjau." Nors ir išrautas, jis prigijo svetimaj žemėj ir savo buvimu čia tą žemės sklypelį ir visą aplinką padarė sava, lietuviška. Panašiai yra ir su Putnamo seselėm. Jos taip pat buvo išrautos iš savo tėvų žemės, atplėštos nuo savo kamieno. Benamės tremtinės atvyko į svetimą, nežinomą kraštą, bet nenudžiuvo ir neišblėso. Toronte, prie Sylvan alėjos, savo darbu, ryžtu ir auka jos įkūrė mažutę Lietuvos dalelę. Jos gyvos, jos sveikios, jos optimistės. Jų darbas ir džiaugsmas spinduliuoja visoj mūsų kolonijoje, ir duok, Dieve, kad dar ilgai spinduliuotų.

Torontietis

Tada ir dabar

(atkelta iš 3 psl.)

Prieš 30 metų

1943 lapkričio 25 buvo sujungtos Lietuvos rezistencinės jėgos bendrame organe, vardu Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Nuo tada pasikeitė tame organe ne tik vadovaujantieji asmenys (trys pirmininkai: J. Kaminskas, M. Krupavičius, A. Trimakas — nuėjo į kapus!). Pasikeitė iš dalies organą sudarančios grupės: iš 9 pradinių išaugo iki 15 ar 14.

Nepasikeitė betgi komiteto tikslas: organizuotom pastangom priešintis Lietuvos okupacijai; viešai reikšti tautos valią už valstybinę nepriklausomybę; jungti išeivijoje esančias organizacijas ir individualines jėgas bendram vieningam balsui už Lietuvos žmonių teises.

Trisdešimt metų tarpas išaugino naują generaciją, sukūrė naujas organizuoto gyvenimo formas, pakeitė pačius kovos metodus, kurie ima rodytis paveiksmi tam pačiam nepakitusiam tikslui siekti.

Negalima dėl to neatkreipti dėmesio į Aiduose (1973, spalį) paskelbtas p. V. Sidzikausko sugestijas: įvairias to paties idealo siekiančias organizuotas jėgas sujungti, sudarant "vieningą kepurę", kurią galėtų sudaryti "išeivijos globalinių organizacijų pirmininkai ir Lietuvos teveikiančių diplomatų atstovai".

Nesvarbu, ar tai bus pavadinta vienokiu ar kitokiu vardu; svarbu, kad pagrindinės išeivijos mases apimančios jėgos ir intelektualiniai resursai būtų sutelkti, jų veikla bendru susitarimu suderinta, suracionalizuota.

Sugestija verta dėmesio Vliko seimo, kuris prasideda gruodžio 1.

Gal čia galima Bullitto žodžius ir apversti: galima šio to tikėtis, nes tai priklauso nuo mūsų.

BALFO 17-tasis SEIMAS CLEVELANDE

Lapkričio 10 Clevelande, naujuosiuose Lietuvių namuose, įvyko 17-tasis Balso seimas. Jis buvo nepaprastas, specialus, sušauktas New Yorko teismo patvarkymu.

Buvo kilę skundų dėl 16 seimo legalumo. New Yorko 100-sis Balso skyrius buvo patraukęs naująją Balso vadovybę į teismą. Teisme abi šalys buvo sutaukintos; teismas pareikalavo, kad būtų sušauktas naujas seimas, laikantis visų formalumų. Dėl to ir buvo sukvietas šis nepaprastas 17-tas seimas, kad baigtų dviejų šalių ginčus ir sutvirtintų pašlijusį Balso vardą.

Seimą atidarė Clevelando Balso skyriaus pirmininkas Vincas Akelaitis. Kalbėjo Balso direktorių tarybos pirm. V. Selenis, trumpą žodį tarė ir Balso pirm. Marija Rudienė. Visi kalbėjusieji kvietė klausimus spręsti taikiai ir vieningai ir Balfui sugrąžinti gerą vardą.

Invokaciją sukalbėjo kun. A. Zakarauskas, Balso Marquette Parko skyriaus delegatas iš Chicago. Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo solistė Aldona Stempuzienė.

Atsistojimu pagerbti mirusieji Balso darbuotojai, perskaityti sveikinimai. Žodžiu sveikino devyni žmonės.

Mandatų komisija dirbo, laikydama visų formalumų. Komisijai pirmininkavo Vyt. Jakubaitis. Jis ir paskelbė, kad seime dalyvauja 144 atstovai. Komisija nepripažino teisės atstovauti skyriam 17-kai atstovų. Jų įgaliojimo dokumentai pasirodė nepriimtini.

Seimui pirmininkauti buvo išrinkti Alena Devenienė iš Californijos, V. Akelaitis iš Clevelando ir I. Petrauskas iš Chicago. Sekretoriavo R. Rožauskienė ir V. Staškus.

Priėmus darbotvarkę, išrinkus nominacijų ir rezoliucijų komisijas, prasidėjo centro valdybos pranešimai.

Pirmas kalbėjo buvęs ilgametis Balso centro valdybos pirm. kun. V. Martinkus. Marija Rudienė kvietė pamiršti skaudžią praeitį ir nukreipti visas jėgas į Balso ateitį.

Greit buvo priimti generalinio sekretoriaus A. Dzirvono, išdininko K. Čepaičio, direktorių tarybos pirm. V. Selenio pranešimai. Daugiausia diskusijų kilo dėl revizijos komisijos pranešimo. Komisiją sudarė J. Švedas, V. Žilinskas ir M. Stonys. Ilgiau užtruko skyrių pranešimai.

Direktorių taryba
Direktorių tarybon slaptu bal-

savimu išrinkti: kun. A. Baltrušičius, A. Keturakis, dr. B. Matulionis, V. Pažiūra, V. Baleišytė, V. Balčiūnas, A. Baliūnas, D. Bobelienė, K. Čepaitis, dr. Z. Danilevičius, Aldona Daukus, A. Dzirvonas, K. Januška, J. Jasaitis, A. Kareiva, K. Kasakaitis, V. Kasniūnas, J. Mackevičius, A. Pužauskas, M. Rudienė, F. Serreikičikas, kun. A. Šantaras, kun. A. Trakis, O. Zailskienė, kun. A. Zakarauskas, K. Gaižutis, O. Jokubaitienė, E. Paurazienė, S. Selenis, F. Andriūnas, J. Gerdvilienė, V. Žukauskas. Viso — 32 asmenys. (Iš New Yorko išrinkta Janė Gerdvilienė ir aktorius Vitalis Žukauskas).

Revizijos komisijon išrinkti: J. Švedas, V. Žilinskas ir M. Stonys.

Seimo metu New Yorko 100 skyriaus pirmininkas dr. E. Noakas pareiškė, kad vienybės dėlei į teismą jau nebeeis.

Svarstyti dar labdaros, socialinės veiklos, organizaciniai bei juridiniai klausimai. Seimas baigtas kun. Anso Trakio sukalbėta malda.

Balso valdyba
Po seimo tuoj buvo išrinktos



Balso seimas buvo lapkričio 10 Clevelande. Prezidiume sėdi iš k. E. Devenienė, J. Petrauskas ir V. Akelaitis. Nuotr. V. Bacevičius

NASHUA, N.H.

Lietuvis į aukštą vietą Mokytojų Stasj Stončių mokyklų komisija išrinko bendruoju aukštesniosios mokyklos viršininko padėjėju. Jis pavyzdinčiai darbuojasi vietinėse mokyklose nuo 1958. Šios didžiausios miesto mokyklos viršininko (graiko Tomo Stylianos) bendrais padėjėjais dabar yra du lietuviai — Petras Murauckas ir Stasys Stončius. Abu gerai moka lietuvių kalbą.

Į Nashuą Stasys atvyko jaunas su tėvais kretingiškiais antrąją ateivių pokarine banga. Aukštesniuosius mokslus išėjo Amerikoje. Cum laude diplomą gavo Anselmo kolegijoje, Manchester, N. H., o pedagogikos magistro diplomą — Nashuos Rivier kolegijoje. Šalia to išėjo pridėtinius

direktorių tarybos posėdis. Čia išrinkta nauja Balso vadovybė: pirmininkė Marija Rudienė, I-mas vicepirmininkas kun. Ansas Trakis, II-ras vicepirmininkas kun. Antanas Zakarauskas, III-čias vicepirmininkas Algirdas Pužauskas, IV-tas vicepirmininkas Aldona Daukus.

Generaliniu sekretoriumi išrinktas Jonas Jasaitis, išdininku Kostas Čepaitis, protokolų sekret. K. Kasakaitis.

Taryba išrinko specialią komisiją statuto reikalavimais: V. Baleišytė, V. Kasniūnas, A. Banitė ir A. Dzirvonas. Įstatuose numatomas ir garbės teismas, kuris spręstų kilusius nesupratimus.

Seimas buvo pats didžiausias Balso istorijoje. Balso aktualijos sujungė visus. Gerai, kad sugėbėta seimą praveisti darbinga nuotaika, kad neuveiktų nereikalingus ginčus, kad užbaigtas kilęs nesupratimas. Pats seimas ir naujoji valdyba turėtų prisidėti prie Balso vardo atstatymo. Čia neužteks vien žodžių, reikės kieto ir sunkaus darbo.



Stasys Stončius

aukštesniuosius pedagogikos ir anglų kalbos dėstymo kursus Bostono ir New Hampshire universitetuose. Dalyvavo keliuose anglų kalbos seminaruose.

Ypatingai pasireiškė jaunimo veikloje. Todėl Jaycee organizacija 1968 jį parinko iškiliausiu jaunu mokytoju, o 1969 — iškiliausiu jaunu vyru. 1970 jis buvo parinktas New Hampshire valstijos iškiliausiu jaunu vyru.

Pasižymėjo kaip puikus anglų kalbos mokytojas. Dėl to Fairgrounds mokykloje buvo pakeltas anglų kalbos skyriaus vedėju. Pernaig anglų kalbos mokytojams vedė platų seminarą, padėjusį patobulinti šios kalbos dėstymą. Mieliau patarnaudavo studentų organizacijom ar tarybom, ypač parengdamas jų leidžiamus leidinius.

Stasys Stončius yra veiklus Šv. Kazimiero parapijos narys. Priklauso prie Balso. Dalyvauja visuose Vasario 16 rengimuose.

Nashuos lietuviai džiaugiasi Stasio Stončiaus paaugstinimu. Mokyklų komisijos pirmininkas Bernard Masse pareiškė: "Mes laimingi, Nashuoj turėdami tokį išsimokslintą ir tokį ištikimą mokyklinę tarnybą žmogui, kaip Stasys Stončius. Buvo keli geri puikių kvalifikacijų kandidatai, todėl pasirinkti nebuvo lengva."

Atrodo, išrinko geriausią — lietuvių Stasj Stončių.

Kor.



Balso seime lapkričio 10 Clevelande. Pirmoje eilėje matosi sol. A. Stempuzienė, M. Rudienė, D. Bobelienė, kun. A. Trakis ir kiti. Nuotr. V. Bacevičius

BALTIMORĖS ŽINIOS

Metinis drabužių vaju, jungiamas su Padėkos diena, Šv. Alfonso parapijoje prasidėjo lapkričio 18. Visi parapijos nariai raginami šiam drabužių rinkimo vajuje dalyvauti ir naudoti tinkamus drabužių pristatyti į kleboniją. Ten jie bus sudėti į dėžes ir pristatyti į centrą.

Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, ir solistė Irena Grigaliūnaitė lankėsi

ELIZABETH, N.J.

Bankelio narių susirinkimas Spalio 21 Lietuvių Laisvės salėje vyko Elizabetho lietuvių bankelio narių susirinkimas. Bankelis įsteigtas 1913, tad šis susirinkimas buvo jubilėjinis — šešiasdešimtas.

Apie bankelio veiklą pranešimus padarė bankelio pirmininkas J. Akulionis, sekretorius J. P. Carney ir kiti. Praeitų metų bankelio apyvarta buvo apie 700,000 dol. Taupytojams šiais metais buvo išmokėta 7% palūkanų.

Bankelio vadovybė kviečia visus Elizabetho gyvenančius lietuvius taupyti ir savo santuokas laikyti šiame bankelyje, kurio mokamos palūkanos viršija kitų mokamas palūkanas.

Bankelio labai reikėtų rekomenduoti, kad apie metinius susirinkimus nariams būtų pranešta bent prieš mėnesį; tokiu būdu susirinkimai būtų gausesni. Teko sutikti narių, kurie apie šį susirinkimą išgirdo tą pačią susirinkimo dieną. Nežinia, kodėl bankelio vadovybė vengia laikytis tos susirinkimo šaukti tvarkos, kuri buvo praktikuojama anksčiau.

Jonas Obelinis

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

1000 dol. — M. Šalinskienė, Woodhaven, N. Y., anksč. 5250. Po 500 dol. — N.N., Newark, N.J., anksč. 550; kun. J. Gurinskas, NYC., anksč. 500. N.N., Kinnelon, N. J., anksč. 130.

400 dol. — A.A. Petronelė Kirslienė, Elizabeth, N. J., anksč. 600 (persiuntė Dorothy Žemaitis).

Po 150 dol. — John Simen, Scarsdale, N.Y., anksč. 100; Jonas Pakalka, Woodhaven, N.Y., anksč. 70; Stasys ir Sofija Vaskiai, So. Ozone Park, anksč. 675; J. C. Vilpišauskai, Brooklyn, N. Y., anksč. 150; Jurgis ir Monika Juodžiai, Woodhaven, N. Y., anksč. 265; Antanas ir Jadvyga Vytuviai, Woodhaven, anksč. 663; dr. ir Juozas Giedraičiai, E. North Port, N. Y., anksč. 1050; Petras ir Genė Šlapeliai, Commack, N. Y., anksč. 250; Kazys Zauka, Woodhaven, N. Y., anksč. 175.

Po 100 dol. — Edvardas Baltūnas, Brooklyn, N. Y., anksč. 320; Vacys ir Anelė Stepioniai, Woodhaven, N. Y., anksč. 200; N.N., Brooklyn, N.Y., anksč. 1085; D. Banaitis, Brooklyn, N.Y., anksč. 230; Ona Telesiūnė, Newark, N. J., anksč. 100; kun. Alfonsas Gleveckas, Albany, N. Y.; Kostas ir Juzė Norvilai, Brooklyn, N.Y., anksč. 443.

Po 75 dol. — Eleonora Liobe, Woodhaven, N. Y., anksč. 465; Prel. Vyt. Balčiūnas, Thompson, Conn., anksč. 175; Natalie Kulbok, Scarsdale, N.Y.; V. Nakutavičius, Fishkill, N. Y., anksč. 20; Vladas Siultė, Richmond Hill, N. Y., anksč. 125; Emilija Jurevičiūtė, Linden, N. J., anksč. 245; dr. A. Noakaitė — Dunajewski, Ozone Park, N. Y., anksč. 140. Po 50 dol. — F. Sprindys, Franklin Square, N. Y., anksč. 110, pažad. 300; Alice Zupko (Alice Flower Shop), anksč. 110; Danutė Anonis, Forest Hills, N.Y., anksč. 315; A. Pliškaitis, Newark, N.J., anksč. 135; N.N., Newark, N.J., anksč. 100; B. Sarkenis, Newark, N. J., anksč. 110.

Baltimorėj. Lapkričio 17 jų koncertas Lietuvių Svetainės didžiojo salėje praėjo su dideliu pasisekimu.

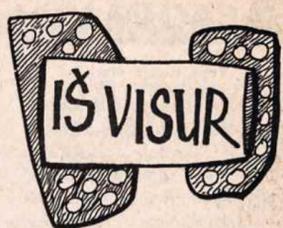
Ateitininkai surengė įdomų literatūros vakarą lapkričio 18 Lietuvių Svetainės didžiojo salėje. Kalbėjo žurnalistas Algis Rukšėnas apie Simo Kudirkos išdavimą, kurį vaizdžiai aprašė savo knygoje "Day of Shame", Autorius mielai suteikė savo autografą knygos pirkėjams.

Padėkos dieną, lapkričio 22, ketvirtadienį, 9 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioje buvo aukojamos iškilmingos mišios. Giedojo mokyklos vaikučiai.

Šv. Alfonso suaugusių klubas lapkričio 24, šeštadienį, 8 v.v. rengia austrių balių Šv. Alfonso mokyklos salėje. Bus ir kitokių valgių. Šokiam gros geras orkestras.

Vajus raupsuotiem palengvinti sunkų gyvenimą kiekvienais metais daromas Šv. Alfonso parapijoje Advento metu. To kilnaus gailėstingumo darbo iniciatorius yra energingas Šv. Alfonso parapijos klebonas prel. L. Mendelis. Ne tik papiečiai, bet ir Novenos maldininkai — įvairių tautų žmonės, aukoja šiam kilniam tikslui. Vajus prasidės Advento pirmą sekmadienį, gruodžio 2.

Emilija Kudlienė, vėlesnės kartos ateivė, po ilgos ir sunkios ligos lapkričio 13 mirė savo namuose. Velionė buvo susipratusi lietuvių ir uoli parapietė. Už jos vėlė trys kunigai aukoję mišias Šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio 17. Palaidota Loudon Park kapinėse. Nuliūdime liko vyras Kazys ir dukra Stasė.



— Lietuvos atstovo Washingtono J. Kajecko lydimas, Vliko pirmininkas dr. K. J. Valiūnas lapkričio 8 turėjo pasikalbėjimą su Valstybės departamento Rytų Europos ir Pabaltijo skyriaus pareigūnu Edward Hurwitz. Pasikalbėjimas, užtrukęs pusantros valandas, buvo atviras ir nuoširdus. Jame buvo paliesti įvairūs Lietuvos bylą liečiantys klausimai dabartinėje Europos politikoje įvykių raidoje. (E)

— Dr. Kazys Bobelis, Altos pirmininkas, prieš kiek laiko pasiuntė naujam valstybės sekretoriui Henry Kissingeriui laišką sveikinant su naujomis pareigomis. Sekretorius Kissinger atsuntė dr. Bobeliui gražų laišką, kuriame jis sako: "Mielas dr. Bobeli, Aš noriu Jums padėkoti už Jūsų nuoširdų sveikinimą sąryšį su mano paskyrimu į valstybės sekretoriaus pareigas. Man yra didelė atsakomybė ir taip pat didelė garbė, ir aš giliai įvertinu Jūsų širdingus paramos žodžius. Jūs buvotė labai malonus man parašyti." Su geriausiais linkėjimais, Henry A. Kissinger.

— Washington, D.C., Lietuvių Bendruomenės apylinkė gruodžio 2, sekmadienį, 2 val. popiet rengia Vilniaus įkūrimo minėjimą Maryland universiteto, Tawes Fine Arts pastato kambaryje nr. 2102. Tam pastate PLB seimo metu vyko Čiurlionio ansamblio koncertas. Daug vietos pastatyti automobiliams. Programoje įžanginį žodį tars Lietuvos atstovas J. Kajeckas. V. Trumpa ir dr. D. Krivickas padarys Vilniaus istorijos ir politinės raidos apžvalgą. O Kajeckienė papasakos savo atsiminimus iš Vilniaus. Meninė daly dalyvaus Daiva Puzinauskaitė su gitarą, Daina Penkiūnaitė ir Zita Kindurytė su kanklėmis, deklamuos liuanistinės mokyklos mokiniai, studentai rody skaidres.

— Lietuvių Fondo tarybos posėdy lapkričio 11 ateinantiem metam tarybos pirmininku išrinktas dr. Jonas Valaitis, o valdybos pirm. — dr. Antanas Razma. Ateinančių metų sausio pabaigoje dr. J. Valaitis perims pareigas iš dabartinio tarybos pirm. dr. K. Ambrozaičio, o dr. A. Razma — iš dabartinio valdybos pirm. dr. J. Valaičio. Tikimasi ateinančiais metais pasiekti fonde milijono dol. kapitalą.

— Ohio lietuvių gydytojų draugijos metiniame susirinkime lapkričio 3 išrinkta nauja valdyba 1974-1975 metams. Ją sudaro: dr. H. Brazaitis, dr. J. Balčiūnas, dr. D. Degėsys, dr. A. Aželis, dr. J. Stankaitis.

— Prof. St. Dirmantas praneša, kad Lietuvių Profesorių Draugijos Amerikoje valdyba sudaryta iš Chicago gyvenančių narių.

— Padėkos dieną Phoenix, Arizona, lietuviai planuoja švęsti kartu, išreikšdami padėką Dievui už palaimą ir globą. Tą dieną bendri pietūs bus kapelio kun. A. Valiūškos svetainė.

— Edmundą Juškį, kelerius metus ėjusį Sovietų ambasadoje Washingtono antrojo sekretoriaus ir konsulo pareigas, pakeitė Rimgaudas Mališauskas. Jis yra 35 m. amžiaus, baigęs Vilniaus universitetą ir Maskvoje visuomenės mokslų akademiją.

— New Britain, Conn., Sv. Andriejaus lietuvių parapijos choras lapkričio 24, šeštadienį, 7:30 v.v. parapijos salėje rengia tradicinį vakarą. Choro nariai suvaidins 2-ju veiksmų muzikinę komediją "Viengungiai". Šokiam gros Terry Martin orkestras.

— Irenos Mickūnienės akvarelių ir Osvaldo Mickūno skulptūrų paroda vyksta Chicago, Čiurlionio galerijoje lapkričio 16-25.

happy thanksgiving day	
A. V. SERVICES INC. 283 Hillside Avenue Nutley, New Jersey Call: 201 667-0066	ALUMINIUM & IRON SPECIALTIES CORP. Rollings Steels Structural Alloys 568 East Elizabeth Ave. Linden, N. J. Call 201 486-1999
VINNIE'S AMERICAN SERVICE CENTER Open 7 Days a Week General Auto Repairs Road Service — Tires — Batteries & Accessories Allwood Road & Market Street Clifton, New Jersey	FORESTO RESTAURANT & PIZZERIA 2366 Hempstead Turnpike Tel. 516 PE 1-9651 Finest Italian Cuisine Fine Wines and Liquors Available for Private Parties and Banquets Most Credit Cards Honored Open 11:30 AM to 1 AM
DESIGNER FLOOR COVERING Carpet Linoleum Tiles Open 6 days a Week 425 Blvd. Hasbrouck Heights, New Jersey Call: 201 288-4080	MARK B. ROSEN INSURANCE 737 Irvington Ave. Maplewood, N. J. Call 201 763-6611
WATERFRONT TRANSFER CORP 711 2nd St. Hoboken, N. J. Call 201 963-8250	SECRET ROAD INN W. County Road Miller Place, N. Y. Tel. 516 473-7565 Traditional French Cuisine Open for Dinner 5 P.M. to 11 P. M. Wines & Liquors Dine in a Pleasant Atmosphere
SHARPE, SCHOEN REALTY INC. Management Appraisals & Accessories 823 Sanford Ave. Newark, N. J. Call 201 399-7800	GERARD HAIR STYLISTS By Appointment Only Layer Cut Avant Look Hair Treatment 7806 Bergenline Ave. North Bergen, N. J. Call 201 867-7420
JAMES J. BRANCATO, INC. 21 Sagamore Ave., Mineola, Long Island Tel. 516 746-6380 Newspaper Recycling Magazines Commercial Domestic	THE CARVING BOARD Route 25 (opp. Gruman) Calverton, Long Island — Tel. 516 727-9594 Specializing in Sea Food and Steaks Luncheon Served Daily Dinner Weekdays till 10 P.M. Weekends till 11 PM Banjo and Guitar sing a long weekends

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Dainos didmeistris B. Laronas laimėjo tarptautinį šachmatų turnyrą, Maniloje, surinkęs 12 1/2 taško; Jugoslavijos didmeistris Ljubojevič atsiliko pus-taškiu. Laimėtojams prizus įteikė pats Filipinų prezidentas.

Soviėtų moterys, kurios laimėjo moterų tarpzoninėse pirmas šešias vietas, grįždamos, Paryžiuje, įveikė Prancūzijos vyrų rinktinę 7:5.

Lietuvos taurės varžybas laimėjo šachmatų veteranas I. Vistanekis (Vilnius), įveikęs baig-mėje šiaulietį A. Uogelę. Trečioji vieta atiteko E. Šleikiui (Biržai).

Ignas Žalys iš Montrealio laimėjo 4 taškus Quebeco atvirose. Jis pralaimėjo prieš meistrą L. Piasetskį ir L. Tremblay. Pirmas tris vietas pasidalino Dobrich, Weinstein ir Spragett. Žalys įveikė, be kitų, meistrą C. Coudarį, kuris po šio pralaimėjimo pasitraukė iš turnyro. Čia toji partija. Baltieji — I. Žalys, juodieji — Coudari.

WHITE	BLACK
1. e4	c5
2. c3	Nf6
3. e5	Nd5
4. d4	cd
5. Q:d4	e6
6. Nf3	Nc6
7. Qe4	d6
8. Bc4	de
9. N:e5	Bd6
10. Nf3	O-O
11. O-O	Nf6
12. Qe2	Qc7
13. Nbd2	b6
14. Ne4	Be7
15. Bg5	Kh8
16. Bd3	Bb7??
17. N:f6	gf
18. B:f6	+

Bostono tarpklubinėse So. Bostono lietuvių pil. d-jos šachmatininkai pralaimėjo prieš Boston Chess Studio komandą 4 1/2 — 1/2. Pustaškį uždirbo tik vienas Jurgis Zoza. Komandos kapitonas Algis Makaitis ne-lošė.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

SPORTAS

LAK — BW GOTTSCHEE
0:4 (0:3)

Galbūt neteisinga pagirt pralaimėtojus, bet ši kartą mūsų futbolininkai ryžtingai sužaidė prieš daug stipresnį priešininką. Gottschee komanda pirmąją savo divizijoje, ir jos eilėse žaidžia net du N.Y. vokiečių lygos rinktinės žaidėjai. Vienas iš jų — Joe Fink, pereitą vasarą žaidęs N. Y. Cosmos komandoje, nors ir labai stengėsi, bet nepajėgė sukrapštyti nei vieno įvarčio. Deja, nesisekė ir mūsiškiam. Pirmam puslaiky su vėjo pagalba priešininkai taip užspaudė mūsų vartus, jog po dešimties minučių jau turėjome du įvarčius. Netrukus gavus dar vieną, atrodė, kad mūsų komanda ištikis tikra katastrofa. Energingas pasipriešinimas ir ypač puikus Žadvydo gynimas tačiau sustabdė tolimesnes priešininko pastangas.

Antram puslaiky, neskaitant nereikalingai užtarnautos 11 m. baudos, žaidimas buvo apylygis. Prie geresnės laimės pasekmė galėjo būti sušvelninta arba net išlyginta. Ypač prieš baigmę mūsiškiai stebėtinai atsigavo, tačiau įvarčių šauliai nesurado taikinio ir tuo būdu turėjo priimti 0:4 pralaimėjimą. Rezervinė komanda, suklaidinta netikėtai pakeisto rungtynių tvarkaraščio, aikštėj nepasirodė, tuo užtarnaudama pabaudą ir pralaimėjimą. Rungtynių laikas buvo net du kartus pakeistas, ir abiejų ko-
(nukelta į 8 psl.)



MEET LULU... the incredible electric lure with a motor for a heart and you for a brain!

You're not seeing things... that is a propeller on Lulu's nose. And behind it is a powerful little electric motor in a special watertight compartment. Lulu doesn't sputter timidly on pelleted fuel, she zips through the water powered by electricity. Just pop in an ordinary penlight battery and she's off for up to an hour, under your control.

Lulu can sidle up to a big one 300 feet away. She avoids lily pads and weeds, skirts logs or swims under them — because a twitch of your rod-tip tells her where to go.

She flashes, splashes and swims like a live minnow. The constant, high-pitched whine from her electric motor is a siren's song to every fish around. They simply can't resist her. And neither can fishermen because putting Lulu through her paces is always fun.

Try her. Once you turn Lulu on you'll never want to fish with an ordinary lure again.

Money back guarantee.

Mail check or money order for \$6.50 to:

CAPTIVATED LURES, INC.
P. O. Drawer 16875
Jacksonville, Florida 32216

Fla. resident add 4% tax
Indicate color or colors desired:

- Black Red/White Grey/Black
- Yellow/Perch Green/Yellow
- Blue/Black Black & White stripes
- Green/Silver Black/Green

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip _____

10 years ago...lest we forget.
In memory of an inspiring leader...

President
JOHN F. KENNEDY

**Eternal
Flame
silver bar**



First time offered. This limited edition bar is one ounce of .999 fine silver, purer than sterling. Minted in high relief, each bar will be consecutively numbered and mounted in an attractive presentation display case.

\$10 ea.

including postage, insurance and presentation case.



This superbly crafted, precious metal masterpiece is a distinguished commemorative of a great President. Your Eternal Flame Silver Bar will always be a cherished heirloom of such value that it will be passed on with deep pride from generation to generation.

J. F. K. Publishers Corp.-289 Third Avenue, New York, N. Y. 10010

Enclosed is check or money order for \$_____. Please enter my order for _____ at \$10 each First Issue limited edition one ounce silver JFK Commemorative Bar. (Price includes postage, insurance and presentation case.) (N.Y. State Residents add 7% Sales Tax)

Ship to:
Name _____
Address _____
City _____ State _____ Zip _____

The J.F.K. Publishers Corp. is not affiliated with the U.S. Mint or any other Governmental or private Agency, Corporation or Foundation.

PAINTING & DECORATING Quality Workmanship all Work Guaranteed David Newsome 556 W. 165th Street, N.Y.C. Call: 781 0900 TIII 5 p.m. Or 299 2348 TIII 11 p.m.	TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923
ED RILLO'S RESTAURANT & LOUNGE Open 7 Days a Week Live Entertainment 190 Route 10 East Hanover, N.J. Call 201 887-0580	SERVICE
NEIL CONGELLO All Kinds of Carpentry — Doors Floors, Windows, Finished Basement Kitchen Cabinets Call (212) 792-1203	TRANSMISSIONS REBUILT Chevy Powerglide \$149.00 We rebuild all American transmissions Astar Tire Service Corp. 1640 Bedford Avenue Brooklyn, NY 467-6805
PAY/LESS CONSTRUCTION COMPANY Painting, Plastering, Plumbing, Carpentry, Wall Paneling and Paper Hanging and Tiling. All Types of Home Construction Work. Save 10% of Job if you mention this paper. Call 212 462-9183. Mr. Ralph Brusche.	BENNIE'S PROFESSIONAL FLOOR SERVICE Waxing, Staining, Sanding, Laying 24 Hour Service. Phone 365-8934 Call Anytime
BAKERY, 85% retail, Gross \$170,000 Year. Estab. 50 Yrs. \$20,000. Cash Down, Balance on Terms. Retiring. Broad River Bakery, 126 New Canaan Ave., Norwalk, Conn. (203) 847-3052.	McLAREN CONSTRUCTION We Do Everything and Anything in the Construction Field. Quality Workmanship 3239 Golden Ave. Bronx. Call 231-3567 or 323-4763
BOE'S LIGHT MOVING Reasonable Rates 105 Nostrand Ave. 852-8039 We Take Pride in our Work	LEISURE PLACES Rest Home for senior citizens & elderly residents who are reasonably oriented and ambulant. Can walk stairs. Semi-private rms. Very reasonable rates which includes rms, meal, & laundry. 201 276-2756.
E. JENKINS 71 E. 90th Street N.Y.C. Trucking Van & 16 Ft. For All Buses 24 Hours Mites — Sat. & Sun. Call For Free Estimates 369-2232	REASONABLE PAINTING & CARPENTRY Quality Workmanship 785 Lyons Avenue Irvington, New Jersey Call: 201 926-2973 Mr. Max Festinger
SNACK BAR & SOFT ICE CREAM Springfield Garden, Jamaica Established, excellent lease, real money maker, 6 or 7 day week. Near 3 schools and large floral Nursery. Excellent Opportunity — Must See Sacrifice — \$18,000Call: 723-5043 — Anytime	FOX'S CHEVRON STATION Open 7 Days a Week General Auto Repairs, Road Service, Tires, Batteries and Accessories 88 Main St., South Bound Brook, N. J. Call 201 469-9705
CEILING & FLOOR Expert Commercial Residential Deal Direct & Save Shop at Home All Work Guaranteed Call: 934-9314	RIDLEY PAINTERS Inside & Outside Quality Workmanship 15 E 127th Street, N. Y. C. Call: 534-3329 Mrs. Ridley
JOHN WHITE TRUCKING LOCAL AREA REASONABLE RATES CALL 991-8078	CATERING • Bachelor Parties • SHOWERS • Office Parties • Meetings, etc. COLLEGE INN 7103 Park Ave., Guttenberg, N. J. 201 869-9507 Please call after 12 Noon

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda, šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. val. WSOU-FM, 89.5 meg. — angli kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dtr. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Lėšė 21burys, lietuvių ir angli kalbomis sekmadieniais 8-10 val. ryto WHBI 105.8 FM banga. Vedėjas Romas Kesys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višinsis, 178 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1480 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1580 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

L I T A S

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS
(212) 441-6799

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

BUSINESS ASSOCIATE

There are a few jobs that pay \$100,000 per year, but there are many businesses that do. The person we select should earn immediate income the first month w/continuing residual each month thereafter & will be responsible for complete management in his exclusive area. Complete training with continuing assistance provided for qualified person. 1. No experience required. 2. No franchise fee. 3. Financing available. Minimum investment required \$5,625 to \$22,500 with potential earnings of 4 times the initial investment the first year. Ideal for absentee ownership or in conjunction with other business. For additional information, please call collect, Mr. Wilson, (404) 435-2772. Other choice areas available.

RUGS SHAMPOOED

In your home or Place of Business. Endorsed by Leading Rug Cleaners throughout the World. All work Guaranteed. Free Estimates. Call: 212-657-7500

JOSEPH CORRY ELECTRICIAN

For Commercial Industrial & Homes Quality Workmanship
758 54th Street Brooklyn, N.Y.
Call 633-0486

INTERNATIONAL CAR SERVICE

LIMOUSINE AND CAR SERVICE
186-07 122 Ave. Springfield Gardens, Queens. Now Offers 24 Hour Private Car Service to all Boro. Call 212 525-6655 276-9396

Good News To Troubled People

Persons addicted to alcohol drugs can learn to live today's world without the use of mood-changing drugs. Gateway Rehabilitation Center, a private non-profit corporation, provides a four-week therapy as the principal method of treatment. Transportation provided from Greater Pittsburgh International Airport. Write to: Gateway Rehabilitation Center R. D. #2, Box 95 Aliquippa, Pennsylvania 15001 Phone: (412) 378-4461

DO YOU OWN A PIECE

Of jewelry you are tired of wearing? Perhaps an estate piece or maybe you want to trade in your old diamond for something new & larger? It now can be done at BIANCO'S. We pay spot cash & highest prices, for diamonds & old jewelry.

JOHN BIANCO & SONS
409 Bay Ridge Avenue, Brooklyn, N. Y.

**AUŠROS VARTŲ
PARAPIJOS ŽINIOS**

Spalio 28, sekmadienį, New Yorko Aušros Vartų parapijos bažnyčioje prieš sumą įvyko koncertas, o po pamaldų bažnyčioje parapijos salėje buvo visiem atsilankiusiems rudens padėkos pietis.

Koncertą pasigėrėtinai atliko: Barbara Rosner — fleita, Stephanie Baker — obojumi ir Matas Yatkaukas — vargonais. Buvo atlikti trys kūriniai: Sonata in c minor — Georg Philipp Telemann (1681-1767), Sonata in g minor — Georg Friedrich Haendel (1685-1759) ir Sonata in F major — Jean Baptiste Loeillet (1688-1730). Vargonais šiuos kūrinius palydėjo ir laike pamaldų vargonais grojo jaunas, daug žadąs muzikas, šiuo metu studijuojas vargonus Manhattan School of Music, vargonininkas Matas Yatkaukas. Sumą laikė Tėvas Barnabas Mikalauskas, o pamokslą pasakė šios parapijos klebonas kun. Jurgis Gurinskas. Nedidelio choro giedotos grigališkos "De Angelis" mišios ir protarpiais atgiedotos lietuviškos giesmės skambėjo sklاندžiai.

Po pamaldų visi suėjo į parapijos salę pietum. Salė buvo išpuošta tautiniais simboliais, o stalai buvo apkrauti rudenio gėrybėmis. Kun. klebonui J. Gurinskui sukalbėjus maldą ir pakvietus pietų vedėju žinomą Lietuvos vyčių veikėją ir ak-

torių Juozą Boley-Bulevičių, buvo atgiedoti Lietuvos ir Amerikos himnai. Po šaltų užkandžių ir karštos atgaivos buvo du mėsiški patiekalai su lietuviškais priedais ir kava su namuose keptais pyragais. Sumanaus pietų iškilnių vedėjas J. Bulevičiaus dėka pietūs praėjo pakilia nuotaika. Netrūko dainų ir kalbų. Kalbas pasakė Tėvas Barnabas Mikalauskas, OFM, kun. Ladas Budreckas, kun. Juozas Čekavičius ir kun. kleb. Juozas Aleksišinas. Po to buvo turtingos loterijos laimėjimų traukimas. Kun. kleb. Jurgis Gurinskas padėjo solistam instrumentalistam už gražiai atliktą koncertą bažnyčioje, šeimininkėms už tokį skanių pietų paruošimą bei patarnavimą prie stalų ir visiem parapičiam bei svečiam už tokį gausų atsilankymą. Vedėjas pakviestas, kun. kleb. Juozas Aleksišinas sukalbėjo baigiamą maldą.

Parapijos pietūs praėjo su dideliu pasisekimu. Pietuose dalyvavo 160 asmenų su šeimomis. Gryno pelno parapijai padaryta 1,248.58 dol. Kun. kleb. J. Gurinskas dėkoja visiem prisidėjusiems prie šių parapijos pietų pasisekimo ir nuoširdžiai kviečia lietuvius, gyvenančius Manhattan, kurie nepriklauso jokiai lietuviškai parapijai, įsijungti į Vilniaus Aušros Vartų parapiją.

**DAIL. VIDOS KRIŠTOLAITYTĖS PARODA
BOSTONE**

Hartforde, Chicagos Čiurlionio galerijoje.

Išaugusi iš Chicagos Art Instituto mokyklos, dailininkė yra kūrybinga ekspresionistė, pamėgusi vaizduoti dramatinės žmonių nuotaikas. Dramatine įtampa pasižymi ir jos peizažai, naturmortai.

Dirba aliejumi, dažniausiai naudoja plačius teptukus. Teptuko brūkšnis paveiksle labai intensyvus, gyvas, pilnas dinamikos ir turtingos spalvos. Kartais dažai dedami tirštai, kur pėdasakus palieka kiekvienas teptuko virpėjimas. Tai didelių emocijų, virtuozinių linijų, dramatiinių spalvų dailininkė.



Dail. Vida Kristolaitytė prie savo kūrinio. Jos darbų paroda rengiama gruodžio 1 ir 2 dienomis Liet. Piliečių draugijos namuose So. Bostone. Nuotr. V. Mazelio

**APREIŠKIMO
PARAPIJOS
ŽINIOS**

Mirę vyskupai, kunigai bei vienuoliai prisiminti lapkričio 11, sekmadienį, iškilmingomis pamaldomis. Buvo koncelebruotos mišios, pamokslą pasakė kun. Juozas Čekavičius. Kleb. kun. P. Raugaļo iniciatyva buvo surašyta mirę vyskupai, kunigai, vienuoliai. Mirusiųjų vardus pateikė parapičiai. Viso buvo surašyta 21 lietuvis vyskupas, 127 kunigai, 6 vienuoliai ir 14 seselių. Surašytųjų pavardės buvo išleistos atskirame lapelyje.

Kun. Pranas Raugaļas, parapijos klebonas, gruodžio 6 švenčia 60 metų sukaktį, švenčia be kokių didesnių iškilnių. Parapičiai, parapijos kunigai, choras nuoširdžiai sveikina sukaktuvininką. Parapijos choras užprašė mišias, kurios bus atlaikytos gruodžio 6, 9:30 v.r.

Naujieji Bažnyčios metai pradėdami gruodžio 2 pamaldomis. Tuo pradėdami šventieji metai, kurie tęsis 1974 ir 1975. Visi prašomi kuo daugiau dalyvauti šiose pamaldose ir taip iškilmingai pradėti šventuosius jubiliejinius metus. Jubiliejinių metų maldos bus kalbamos kiekvieną sekmadienį. Tą dieną, gruodžio 2, klebonas prašo visus po sumos susirinkti parapijos salėje, kur bus visi pavaišinti.

Lietuvių kalbai išmokti geriausiai tinka Introduction to Modern Lithuanian (gramatika su 40 pamokų) — 8 dol. ir Lithuanian Language Record (plokštelė su 20 pamokų) — 5 dol. Tai geriausia dovana vardinių, gimtadienio, mokyklos baigimo ar vestuvių progomis sūnui, dukrai, anūkui ar daugum. Užsakant už 13 dol. gramatiką ir plokštelę, dovanų pridėama knyga "Vytautas the Great". Persiuntimui pridėti 50 c. Kreiptis: Darbininko administracija, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

**UŽEIKITE IR PAMATYKITE
SCHRAGER'S
Moderniausius baldus!**

**GERIAUSIA RŪŠIS
ŽEMIAUSIOS KAINOS**

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

SCHRAGER'S
Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinetės, Bufetai, Atvečiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempos, Matracai, Vieniški Baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.),
New York City Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.
antradienį ir šeštadienį iki 6 val.
Mokėjimo sąlygos pagal pirkejo pageidavimą.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač sluntiniam į Lietuvą.
(Polyester-Knits yardas 2.50,
Arnel Jersey jarda 89 c.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam prkrti lš svetimū, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

**NAUJŪJŲ METŲ
bendruomeninis
sutikimas**

**bus gruodžio 31 lietuvių parapijos salėje,
207 Adams St., Newark, N. J.**

Jauki aplinka. Nuotaikinga muzika. Skani vakarienė. Geriausių markių gėrimai. Specialūs stalai jaunimui.

Ir visas tas jaukumas ir prašmatnumas asmeniui tik \$12.50, o studentam ir "Liepsnos" šokėjams — tik \$7.50.

Maža to. Visi tie, kurie iki gruodžio 20 per **LB Newarko, N. J., apylinkės valdybą** paaucos ne mažiau kaip \$100.00 Lietuvos Fondui, Naujųjų Metų sutikime dalyvauja nemokamai. Įsidėmėkite — nemokamai.

Pradžia 9 v.v.
Pakvietimus užsisakyti pas:
Rozaliją Ambraziejienę — 589-5199 visą dieną;
Danguolę Didžbaliene — 925-4761 vakarais;
Ireną Eitmanienę — 274-4387 visą dieną;
Kazį Jankūną — 472-6422 vakarais;
Viktorą Jokūbaitį — 289-0404 vakarais;
Rozaliją Šomkalnę — 763-7622 visą dieną.

**FLORIDA — DAYTONA BEACH
SEASCAPE RESORT MOTEL**

Idealus klimatas. Ideali vieta praleisti vasaros ir žiemos atostogas. Gal būt įsigyti žemės ar namus ateičiai.

Kviečiame aplankyti. Neaukštos kainos. Rašykite:

Seascape Resort Motel
Ad. Andruelis
3321 S. Atlantic Ave.
Daytona Beach, Fla. 32018
(Tel. (904) 767-1372

Mielajai

Loretai Stukienei,

jos broliui Albertui Kaseliui mirus, reiškiu gilią užuojautą

Algirdas Kačanauskas

**Geriausia Šv. Kalėdų dovana —
ENCYCLOPEDIA LITUANICA**

IR KITOS LIET. ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOS IŠLEISTOS KNYGOS
Tiražas: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759
Dėmesio! Kai kurioms knygoms daroma nuolaida net iki 50%.
Prašykite kainaraščio.

KALĖDINĖS DOVANOS

Tik per Angliją, greičiau, pigiau, geriau. Siūlome labai aukštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

Kalėdinis 1973

3 1/4 jardo puiki vilnonė angliška eilutei medžiaga, 3 jardi stora crimplene medžiaga moteriškam kostiumėliui arba moteriškam paltui, vyriški neiloniniai marškiniai, arba bliuskutė, vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztnis. 1 vilnonė gėlėta skarelė, 2 gėlėtos nailoninės skarelės, 2 p. vyriškų arba moteriškų vilnonių arba nailoninių kojinių, 2 jardi crimplene medžiaga suknelei arba 1 sv. vilnonių mezgimui siūlų, 1 sv. šokoladinių saldainių dėžė, 20 angliškų cigarečių. Kaina su įskaičiuotu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — 140 dol.

Maisto siuntinius sudarome pagal pareikalavimą. Tam, kas pageidauja pats sudaryti siuntinį, siūlome šiuos dalykus: 3 1/4 jardo labai gera angliška kostiuminė medžiaga \$45.00 Stora su ornamentais crimplene medžiaga 1 jarda \$ 6.00 Crimplene medžiaga, suknelėm, 1 jarda\$ 5.50 Nailoninis kailis moteriškam paltui\$33.00 Dirbtinis mink, moteriškam paltui\$54.00 Vilnonė žieminiam paltui medžiaga\$36.00 Vilnonė gėlėta skarelė\$ 8.00 Komplektas moteriškų nailoninių apatinių\$ 9.00 Parukai įvairių spalvų\$30.00 Nailoniniai marškiniai\$ 9.00 Vilnoniai arba Acryleno nertiniai\$19.00

Prįmame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus dėl tokių prekių, kurių negalima iš čia pasiųsti.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS)
421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Telef. 01739 8734

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883
460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Johnas J. Grigaitis. Reikala su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES
• Regular a/c — 5 1/4%
• Special Notice a/c — 5 1/4%
• 1 year Term Deposit — 5 1/2%
• 2 year Term Deposit — 6%
All Accounts Compounded Daily

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJINIENOS**

Kristaus Karaliaus šventė bus paminėta religiniu koncertu lapkričio 25, sekmadienį, 4 v. popiet Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje. Bus įdomi muzikinė programa, kurią parengė tos parapijos vargonininkas muzikas Albinas Prižgintas. Programoje bus kvartetas, kurį atlieka jauni New Yorko instrumentalistai. Kvartetas bus palydėtas skaidrėmis. Vaizdai paimti daugiausia iš lietuvių liaudies meno. Vargonais solo gros pats Albinas Prižgintas, giedos tos parapijos choras ir solistė Jūratė Veblaitytė-Litchfield. Žodį tars kun. V. Piktorna. Minėjimą rengia ALRK Federacijos New Yorko skyrius.

Lietuvos vyčių 41 kuopa rengia Lietuvos vyčių organizacijos 60 metų sukakties minėjimą. Tai bus gruodžio 9 Apieškimo parapijos salė. Vaidinama komedija "Vargšas Tadas". Dainų koncertą atliks Liudas Stukas. Šokiama groja Kazlo orkestras. Pradžia 4 v. popiet. Kuopos valdyba kviečia visus į linksnų popietę.

Persekiojami Lietuvos Bažnyčiai prisiminti rengiamas koncertas gruodžio 16 Kultūros Židinyje. Rengia Liet. Religinė Šalpa ir Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija. Koncerto programą atlieka solistė Irena Stankūnaitė-Silva ir pianistė Aldona Kepalaitė. Pradžia 4 v. popiet. Po koncerto — kavutė.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus lapkričio 25, sekmadienį, 2:30 v. popiet pas klubo narę T. Penikienę, 85-23 87 Street, Woodhaven, N.Y.

Patiksliname. Aprašant Vytauto Didžiojo Universiteto minėjimą (Darbininkas, nr. 46, psl. 7), neteisingai buvo praleista Elenos Legeckienės pavardė. Ji viena iškepė visus pyragaičius ir parengė vaises.

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas235-5962
Kultūros Židinyje235-5962

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis dalyvaus dail. Jurgio Juodžio paveikslų parodoje ir tars atidarymo žodį gruodžio 8 d. 7 v.v. Kultūros Židinyje. Parodą rengia LFB New Yorko sambūris.

LB New Yorko apygardos valdyba pasiuntė prašymą Lietuviių Fondo Pelno Skirstymo Komissijai, kad paskirtų 1000 dol. premiją rengiamai dailės parodai, kuri bus vasario mėnesį Kultūros Židinyje. Premija būtų pagerbtas Kultūros Židinio atidarymas. Toji dailės paroda numatyta atidaryti vasario 9 ir bus uždaryta vasario 17, po Lietuvos nepriklausomybės minėjimo.

St. ir Vyt. Cesnavičiai praneša, kad lapkričio 24, šeštadienį, 9 val. ryto naujoj tėvų pranciškonų koplyčioj bus aukojamos mišios su egzekvijom už jų sūnaus Jurgio-Sigito vėlę. Jurgis-Sigitas mirė prieš 25 metus Lietuvoj. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi pasimelsti už jo vėlę ir pagal galimybę dalyvauti mišių aukoje.

L.K. Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 25, sekmadienį, tuoj po 11 val. mišių (sumos) Apieškimo parapijos žemutinėje salėj. Prašoma visas nares dalyvauti. Tai bus paskutinis šių metų susirinkimas.

Į Havajus skridimas lėktuvu ir liuksusinis viešbutis lapkričio 24 — gruodžio 2 dienomis — 208 dol. Skambinti agentūrai Vytis 769-3300.

Gražiame Bergen Beach rajone arti jūros parduodamas gerame stovyje pusiau mūrinis 4 miegamųjų namas (High Ranch). Šildymas karštu oru. Žemės plotas 35x110 pėdų aptvertas dažymo nereikalaujancia aliuminijaus tvora. Prašoma 75,000 dol. Skambinti 471-5909 arba 441-4712.

N. Y. vyr. skaučių židiny Vilija savo sueigą kviečia lapkričio 28, trečiadienį, 7:30 v.v. pas Gražina Šimukoniene.

Tautodailės parodą, prieškalėdinį apsipirkimą vyr. skaučių židiny Vilija rengia gruodžio 16, sekmadienį, Kultūros Židinio žemutinėje salėje. Bus gintarų, audinių, įvairiausių rankdarbių, bus demonstruojama juostų audimas, gėlių paruošimas šventėm. Parodėlė vyks nuo 12 v. iki 8 v.v.

Jaunimo šokiai įvyks Kultūros Židinio atidarymo baliiaus metu, gruodžio 1, šeštadienį, 8:30 val. vak., žemutinėje kavinės salėj. Čia bus vaisės ir jaunimui pritaikyta šokių muzika. Įėjimo kaina — 4 dol. auka sporto įrengimam Židinyje išgyti. Šokius rengia paties jaunimo komitetas ir kviečia visą New Yorko ir apylinkių jaunimą, studentus bei moksleivius į šokius atvykti. Pagerdijamas pusiau formalus apsirengimas. Kultūros Židinyje bus kartu ir lietuvių jaunimo centras. Nepraleiskit progos to centro atidaryme dalyvauti.

Juozas Bulevičius-Boley surežisavo Lietuvos vyčių vaidinimą, komediją "Vargšas Tadas". Ji bus vaidinama gruodžio 9, sekmadienį, 4 v. popiet Apieškimo parapijos salėje.

Liet. Fronto Bičiulių New Yorko sambūris gruodžio 8-9 dienomis Kultūros Židinyje rengia dail. Jurgio Juodžio parodą. Bus išstatyta 47 įvairių laikotarpių kūrinių. Keletas paveikslų nutapyta Simo Kudirkos ir Romo Kalantos temomis. Paroda skiriama Lietuvos didvyriam pagerbti.

Antanas Gustaitis, poetas humoristas, atvyksta iš Bostono ir dalyvaus Kultūros Židinio atidarymo bankete, kuris bus gruodžio 1. Jis skaitys eiles iš savo naujausio eilėraščių rinkinio "Saulės šermenys".

A. Radzivanienė ir J. Vytuvienė tvarko stalus per Kultūros Židinio balių. Visais stalų rezervacijos reikalais skambinti: A. Radzivanienė — 441-9720, J. Vytuvienė — 846-2980. Židinio balius bus gruodžio 1.

Liet. kariuomenės atkūrimo minėjimas buvo lapkričio 18, sekmadienį. Apieškimo parapijos bažnyčioje buvo specialios pamaldos. Tuoj po pamaldų akademine dalis — minėjimas tos pačios parapijos salėje. Paskaitą skaitė dr. A. Budreckis. Jis kalbėjo, kaip buvo reikalinga kariuomenė, atstatant Lietuvos nepriklausomybę. Paskaita buvo tvarkinga ir įspūdinga. Solistas Mečys Razgaitis, akomponuojant muzikai Algirdui Kačanauskui, padainavo keletą kariškų dainų. Bronius Balčiūnas įspūdingai paskaitė ištrauką iš J. Jankaus "Peilio ašmenimis". Po visos programos apatinėje salėje buvo vaisės. Žmonių dalyvavo apie 120.

H. Gavorskas ir V. Venskus, abu iš Venecuelos, įvertindami aprašymą apie Venecuelos lietuvius (aprašymas — pasikalbėjimas buvo atspausstas Darbininke nr. 42, spalio 19), per savo bičiulį Vytautą Česną atsuntė Darbininkui auką. Darbininko administracija dėkoja V. Česnai už tarpininkavimą ir H. Gavorskui bei V. Venskui už auką.

SPORTAS

(atkelta iš 6 psl.)

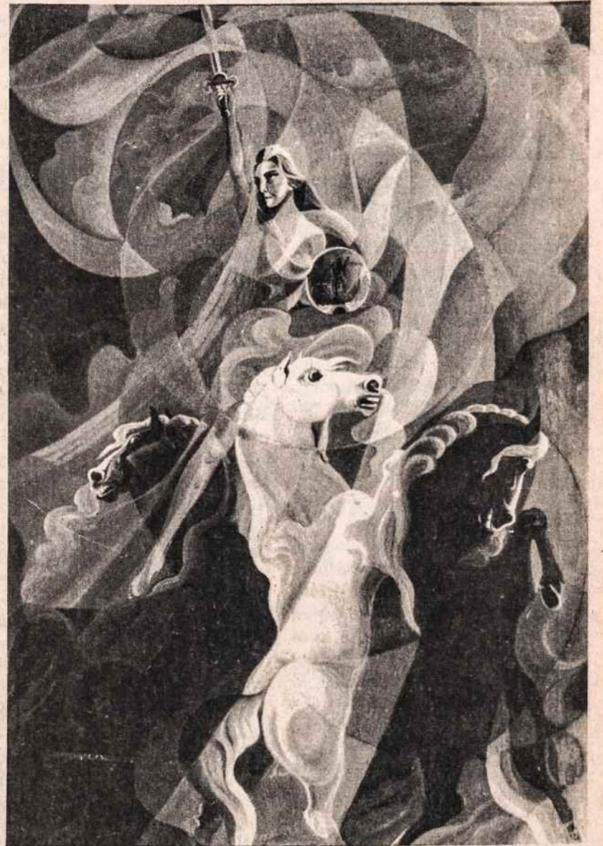
mandų žaidimas įvyko šeštadienį, bet ne sekmadienį, kaip buvo pranešta.

Kitą sekmadienį rungtynės paskirtos prieš College Point mūsų aikštėj, Kissena Corridor, Flushing. Nenumatyti pakeitimai būna paskelbti tik New Yorko vokiečių spaudoj.

Alg. Š.

STALO TENISAS

Šiomet vėl organizuojama LAK stalo teniso lyga, kurioje bus vietos ir pradžioj, ir pažengusiems žaidėjams. Lyga susidės iš dviejų divizionų. Rungtyniavimas vyks antradienio vakarais F. K. Lane gimnazijoje ir kitą, daugumos dalyvių išrinktą vakarą Kultūros Židinio patalpose. Kviečiami visi — mergaitės, berniukai, jauni ir pagyvenę stoti į šią lygą. Užsiregistruoti galima antradieniais sporto treniruotėse, arba skambinant Pr. Gvildžiui, 353-7871 ir A. Šilbajoriui, 846-7636.



Dail. Jurgis Juodis — Ugnies laisvė, aliejus. Dailininko paroda, dedikuota Simo Kudirkos, Romo Kalantos ir kitų Lietuvos didvyrių garbei, bus gruodžio 8 ir 9 Kultūros Židinyje. Rengia Liet. Fronto Bičiulių New Yorko skyrius. Nuotr. L. Tamošaičio.

Povilas C. Garbinčius, 20 metų amžiaus, gyvenęs Yonkers, N. Y., prieš savaitę turėjęs automobilio katastrofą, mirė lapkričio 17. Palaidotas Šv. Raymondo kapinėse. Šermenimis rūpinosi Shalins laidotuvių įstaiga. Veliomis paliko liūdinčius tėvus Petrą ir Oną, brolių ir senelę Kavaliauskiene bei kitus artimuosius.

Kaukių balius, rengiamas ateitininkų, bus vasario 23 Kultūros Židinyje. Rengėjai posėdžiavo lapkričio 16. Visam parengimui vadovauja Filomena Ignaitienė.

Maironio lituanistinės mokyklos parengimas ir Kalėdų eglutė bus sausio 13 d. 3 v. popiet Kultūros Židinyje.

Dail. J. Bagdonas, buvęs Balfos reikalų vedėjas, dabar prižiūrėjęs Balfos namus, tvarkęs visus Balfos reikalus, už dviejų savaičių pasitraukia iš darbo.

Išnuomojamas butas iš 5 kambarių ir virtuvės, su visais patogumais, prieinama kaina, Cypress Hills sekcijoje. Skambinti visą dieną: MI 7-3971.

Woodhavene parduodamas vienos šeimos namas, iš 9 kambarių — moderniškai įrengtas su dviem garažais lietuvių gyv. rajone už labai prieinamą kainą. Tel. VI 7-6096. Parduoda pats savininkas be tarpininkų už pigesnę kainą.

KRISTAUS KARALIAUS

ŠVENTĖS MINĖJIMAS — RELIGINIS KONCERTAS

rengiamas lapkričio 25, sekmadienį, 4 v. popiet Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje, 213 So. 4th Street kampas Roebing St.

Koncerto programoje:

- Olivier Messiaen kvartetas — Laiko pabaiga, piano, klarnetas, smuikas, čelo. Kvartetas bus palydėtas skaidrėmis iš lietuvių liaudies meno. Skaidres parinko A. Prižgintas, fotografavo R. Kisielius
- Tomaso Albinoni — Adagio vargonam ir styginiam instrumentam
- J. S. Bacho — Recitativo ir arija iš kantatos nr. 51, solistė Jūratė Veblaitytė-Litchfield
- Parapijos choro giesmės
- Solo vargonais Bacho ir Messiaen kūrinius groja Albinas Prižgintas
- Kun. V. Piktornos žodis

Koncertą rengia ir visus atsilankyti kviečia

ALRK Federacijos New Yorko skyrius

JŪS PADĖSITE PERSEKIOJAMIEMS

KAIP?

DALYVAUDAMI

MINĖJIME — KONCERTE

1973 m. gruodžio 16 d., sekmadienį — 4 val. p. p.

KADA?

KULTŪROS ŽIDINYJE
361 HIGHLAND BLVD.
Brooklyn, N. Y.

KUR?

P
R
O
G
R
A
M
A

SUSITELKIMAS

KONCERTAS:

Solistė IRENA STANKŪNAITĖ

Pianistė ALDONA KEPALAITĖ

Po programos kavutė

Rengėjai:

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ KULTŪROS DRAUGIJA

Auka: \$5.00 ir \$3.00

KULTŪROS ŽIDINIO ATIDARYMO ŠVENTĖ

šeštadienį, gruodžio 1 d., 361 Highland Blvd.

Programa:

- 7 v.v. — Kokteilis
- 8 v.v. — Puota su šampanu
- Trumpa oficiali dalis
- Rašytojas — humoristas Antanas Gustaitis
- Šokiai, grojant puikiam "Tempo" orkestrui

Visi stalai jau užimti. Dėl galimų atskirų vietų skambinti J. Vytuvienei. 846-2980 arba A. Radzivanienei 441-9720.

Tą patį vakarą apatinėje salėje — kavinėje

ŠOKIAI IR VAIŠĖS JAUNIMUI

Pradžia — 8:30 v.v.

Įėjimas — 4 dol. sportiniams įrengimams

VISI KVIEČIAM!